

JAV PREZIDENTO VIZITO VILNIUJE METINĖS

Vilnius, lapkričio 21 d. (ELTA). Prezidento Rolando Pakso oponentams spėliojant, ar skandalo fone šalies vadovo pasiryžimas neatsisakyti intensyvaus vizito į JAV nėra pernelyg ambicingas, ši šeštadienį sukanka lygiai metai nuo JAV prezidento George W. Bush apsilankymo Lietuvoje.

Kaip skelbiama, gruodžio 8 planuojamas Lietuvos prezidento R. Pakso susitikimas su JAV vadovu George W. Bush turėtų tapti centrine vizito ašimi. JAV pareigūnai pabrėžia, kad pakviesdamos vizito Lietuvos valstybės vadovą Jungtinės Valstijos nori išreikšti dėkingumą už Lietuvos palaikymą kovoje prieš tarptautinį terorizmą bei įnašą siunčiant karinius į Iraką ir Afganistaną.

Tuo tarpu praėjusio lapkričio 22-23 dienomis Lietuvoje vykęs JAV vadovo vizitas apžvalgininkų buvo įvertintas kaip Lietuvos valios įtvirtinti demokratiją ir sukurti NATO

standartus atitinkančią kariuomenę pripažinimas.

Būtent Vilnių George W. Bush pasirinko savo tribūna skelbdamas pasauliui apie tai, kad po NATO viršūnių susitikime nuskambėjusio kvietimo Baltijos valstybėms įsijungti į Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją, Amerika įsipareigoja jas ginti.

2002 m. lapkričio 23-iąją sausakimša Rotušės aikštė JAV prezidentą pasitiko džiaugsmingais šūksniais ir plevenančiomis Lietuvos, JAV bei NATO vėliavėlėmis. “Šiandien svarbi diena istorijoje - Baltijos valstybių istorijoje, laisvės kovų istorijoje. NATO atvėrė Lietuvai ir kitoms šešioms valstybėms duris”, - sakė aikštėje susirinkusiems Lietuvos žmonėms JAV prez. G.W. Bush. Daug žmonių abejojo, kalbėjo jis, ar ši šalis atgaus laisvę. Tuo tikėjo JAV, niekada nepripažinusios Lietuvos okupacijos. “Tikėjome,

kad šis žemynas jau niekada daugiau nebus padalytas. Susiskaldymas praityje - nebus miunchenų, nebus jaltų”, - sakė G. W. Bush. “Baigėsi ilga baimės, netikrumo ir vienvėsnės naktis. Tie, kas pasirinks Lietuvą savo priešu, taps ir JAV priešu”, - šiuos prezidento žodžius palydėjo Rotušės aikštėje susirinkusių žmonių skanduojamas “Ačiū!”.

Prezidentūroje kalbėdamasis su tuometiniu Lietuvos prez. Valdu Adamkumi, G. W. Bush pažymėjo, kad jam garbė būti pirmuoju JAV prezidentu, atvykusiu į Lietuvą.

Valstybių vadovai aptarė galimybes toliau gilinti ir plėsti Lietuvos ir JAV dvišalius santykius Lietuvai gavus kvietimą prisijungti prie NATO.

Šiek tiek vėliau pokalbiui prie jų prisijungė ir susitikti su JAV prezidentu į Vilnių atvykę Latvijos bei Estijos prezidentai Vaira Vykė-Freiberga ir Arnold Ruutel.

Lietuvos prez. Rolandas Paksas dėl Prezidentūros politinio skandalo dažnai vengia žurnalistams atsakyti į klausimus.

KVIETIMO NARYSTEI NATO METINĖS

Vilnius. (ELTA). Lapkričio 21 d. sukako lygiai metai, kai Lietuva Prahos viršūnių susitikime gavo pakvietimą stoti į NATO. Kartu su Lietuva antrajam NATO plėtros etapui Prahoje pakvietimus gavo Latvija, Estija, Slovakija, Slovėnija, Bulgarija ir Rumunija. Lietuvoje šis įvykis buvo įvertintas kaip didelis valstybės politinės brandos, jos solidumo pripažinimas. Kartu su naryste NATO Lietuva gauna ilgalaikio valstybės saugumo garantijas, stabilios valstybės autoritetą.

Po NATO viršūnių susitikimo Prahoje Lietuvoje lankėsi JAV prez. George W. Bush, kuris pasveikino Lietuvos valstybę ir jos piliečius su istoriniu įvykiu.

Lietuvos Respublika taps visateise NATO nare, kai stojimo protokolus ratifikuos visos 19 NATO valstybių. Šiuo metu protokolus jau yra ratifikavusios 12 Aljanso valstybių.

ĮSTATYMAS SAUGOS LYGIAS GALIMYBES

Vilnius, lapkričio 18 d. (ELTA). Seimo priimtas Lygių galimybių įstatymas draudžia bet kokią tiesioginę ir netiesioginę diskriminaciją dėl asmens amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, rasės ar etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų.

“Šis įstatymas leidžia žmogui būti užtikrintam, kad nei jo amžius, nei lytis, nei pažiūros negali būti pretekstas jo kompetencijai paneigti arba jo konkurencingumui sumažinti”, - sakė *Eltai* Seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininkas Gediminas Dalinkevičius, komentuodamas naujojo įstatymo nuostatas.

Pagal įstatymą, skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis yra uždrausta nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę tam tikro amžiaus, tam tikros lytinės orientacijos asmenims, neturintiems negalios asmenims, tam tikros rasės ar etninės priklausomybės asmenims, galima bus nurodyti tik kvalifikacinius reikalavimus.

Naujame dokumente numatyta valdžios, valdymo, švietimo, mokslo ir studijų institucijų pareiga įgyvendinti lygias teises. Įstatymas taip pat apima lygių galimybių įgyvendinimą vartotojų teisių apsaugos ir reklamos srityse. Lygių galimybių įstatyme pateiktos tiesioginės ir netiesioginės diskriminacijos, pozityviosios diskriminacijos sąvokos.

Seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininkas G. Dalinkevičius taip pat sakė, kad Lygių galimybių įstatymas reguliuos visuomeninio gyvenimo procesus, darbo santykius, nes šeimos ir asmeninį gyvenimą gina Civilinis kodeksas.

Pagal Lygių galimybių įstatymą, asmuo, manantis, kad jam buvo taikomi diskriminuojantys veiksmai, arba tapęs priekabiavimo objektu, turi teisę kreiptis į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą. Parlamentarai savo nutarimu pakeitė Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos pavadinimą į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą.

A. VALIONIS DALYVAVO ES VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMO DARBOTVARKĖS SVARSTYME

Vilnius, lapkričio 18 d. (ELTA). Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis dalyvavo Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrų susitikime Briuselyje, kuriame svarstyta gruodį įvyksiančio ES valstybių ir vyriausybės vadovų susitikimo darbotvarkė.

Susitikime, pasak ministerijos pranešimo, numatoma priimti sprendimus Europos ekonominio augimo, ES plėtros, teisingumo ir vidaus reikalų bei išorinių santykių srityse.

Ministrai taip pat tarėsi dėl ES konstitucinės sutarties projekto, kurį patvirtinti planuojama valstybių vadovų susitikime gruodį.

A. Valionis ES šalių narių ir stojančiųjų valstybių užsienio reikalų ministrų susitikime

pabrėžė, kad ES ekonominiam augimui svarbios “Greitojo starto” programos turėtų būti finansuojamos derinant įvairius ES finansinius instrumentus. Į “Greitojo starto” programų sąrašą yra įtrauktas Lietuvos ir Lenkijos elektros tinklų sujungimas, kurio finansavimui Lietuva siekia panaudoti įvairių ES šaltinių lėšas.

Ministrai aptarė spalį įvykusį ES ir Rusijos vadovų susitikimą. A. Valionis pareiškė, kad ES santykiuose su Rusija turi siekti abiem pusėms naudingų rezultatų.

Lietuvos užsienio reikalų ministras atkreipė dėmesį į sudėtingą demokratijos ir žmogaus teisių padėtį Baltarusijoje bei pasiūlė ministrams ją įvertinti Europos saugumo ir ben-

dradarbiavimo organizacijos ministrų susitikime gruodžio 2 dieną.

A. Valionis taip pat dalyvavo ES užsienio reikalų ministrų susitikimuose su JAV Valstybės sekretoriumi Colin Powell ir Izraelio užsienio reikalų ministru Silvanu Šalomu, kuriuose daugiausia dėmesio skirta padėčiai Artimuosiuose Rytuose, Irake bei Irane.

Antradienį URM vadovas įteikė apdovanojimus Europos Komisijos pareigūnams, prisidėjusiems prie sėkmingos Lietuvos derybų dėl narystės ES pabaigos.

Tą pačią dieną Briuselyje viešintys užsienio reikalų ministrai toliau tęsė derybas dėl naujosios ES konstitucinės sutarties. Susitikime pagrindinis dėmesys buvo skiriamas ES užsienio reikalų ministro pareigybės įsteigimui bei galimos konstitucinės sutarties peržiūros ateityje procedūrai.

Lapkričio pabaigoje šį pusmetį ES Tarybai pirmininkaujanti Italija turėtų pateikti galutinį šiuo metu vykstančios tarpvyriausybinių konferencijos sprendimų dėl ES konstitucinės sutarties paketą, dėl kurio derybos vyks lapkričio 28-29 dienomis ES užsienio reikalų ministrų konklavoje.

L. KOJELIS JAU KONSULTUOJA PREZIDENTĄ

Eltos žiniomis, JAV lietuvis Linas Kojelis jau konsultuoja Prezidentą. Šalies vadovo susitikimai su naujuoju konsultantu vyko lapkričio 17 ir 18 dienomis. Pasak Prezidento patarėjo Gintaro Šurkaus, L. Kojelis kol kas nedirba Prezidento komandoje, bet yra konsultantas. O konsultantas, anot G. Šurkaus, tai žmogus, kuris yra pasirėngęs “neatlygintinai dalintis savo patirtimi ir žiniomis”. L. Kojelis netrukus grįš į JAV, kur, pasak G. Šurkaus, atliks tam tikrus valstybės vadovo pavedimus. Jei bendradarbiavimas su L. Kojeliu būtų sėkmingas, tuomet, kaip sakė G. Šurkus, neatmestina galimybė, kad L. Kojelis pradės dirbti Prezidento komandoje “gal net administracijos vadovu”.

Lietuvoje L. Kojelis vertinamas prieštaringai.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ A. KUBILIUS NENUSIŽENGĖ ĮSTATYMAMS IR ETIKAI

Galimą grėsmę nacionaliniam saugumui tiriančios Seimo laikinosios komisijos narys, Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius, viešai komentuodamas skandalo aplinkybes, nepažeidė įstatymų ir etikos. Tai nustatė Seimo Etikos ir procedūrų komisija, išnagrinėjusi Seimo liberaldemokratų frakcijos kreipimąsi.

Ši frakcija praėjusią savaitę kreipėsi į etikos sergėtojus dėl Tėvynės sąjungos vado A. Kubiliaus viešai pareikštų minčių, esą Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas turi atsistatydinti ne laukdamas Seimo laikinosios komisijos, tiriančios galimas grėsmes Lietuvos nacionaliniam saugumui, išvadų. Liberaldemokratų buvo suabejoję, ar A. Kubilius sugebės nešališkai ir objektyviai vykdyti savo pareigas ir žadėjo siekti jo atšaukimo iš laikinosios tyrimo komisijos.

“Tokie A. Kubiliaus teiginiai, neva “Prezidento šeimnininkai neleidžia jam elgtis vyriškai ir padoriai” ar “manome, kad prezidentas Rolandas Paksas nebeturi moralinės teisės toliau eiti savo pareigų” - rodo išankstinį šio laikinosios tyrimo komisijos nario šališkumą ir nusistatymą prieš objektyvų komisijos darbą”, - yra sakęs Seimo Liberaldemokratų frakcijos seniūnas Henrikas Žukauskas. Beje, Seimo Etikos ir procedūrų komisijos posėdyje, svarstant šį klausimą, liberaldemokratų atstovai nedalyvavo.

Tuo tarpu A. Kubiliui atstovaujantis Seimo narys Arvydas Vidžiūnas sakė, kad politikai turi teisę reikšti savo nuomonę. Pasak jo, A. Kubilius ne komentavo laikinosios Seimo komisijos darbą, o kaip Tėvynės sąjungos pirmininkas dėstė partijos suvažiavime priimtas nuostatas. Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas Algimantas Salamakinas irgi sakė manąs, kad Tėvynės sąjungos lyderis turėjo teisę pateikti partijos sprendimą.

■ KVIEČIA SUSTABDYTI DESTRUKCIJĄ

Seimo narės Kazimieros Prunskienės nuomone, aplink Prezidento instituciją eskaluojamas skandalas įgavo tokį mastą ir pobūdį, kuris akivaizdžiai kompromituoja ne tik šią instituciją, bet ir mūsų valstybę, pasaulio akyse griaua taip sunkiai pasiektą jos prestižą, kelia grėsmę jaunai Lietuvos demokratijai.

Skelbtos skandalą sukėlusios priežastys, parlamentarės teigimu, pamažu tampa tik pretekstu toliau aštrinti situaciją, siekiant anaip tol ne iškilių tikslų ir naudos valstybei. Ji sako, kad informacijos rinkimo metodai, totalinį pobūdį įgyjantis sekimas, laisvai interpretuojant Operatyvinės veiklos įstatymą, teisinių procedūrų nepaisymas naudojantis svarbia informacija, sudarant sąlygas jai “nutekėti”, bei nepatikrintos informacijos iš neaiškių šaltinių pateikimas kaip faktų, neva, įrodytų dalykų yra netoleruotinas ir grėsmę valstybės interesams keliantis reiškinys.

Seimo narė apgailestavo, kad skandalo kontekste visos kitos problemos ir svarbiausi valstybės reikalai nustumiami į antrą planą. K. Prunskienei susidarė įspūdis, kad skandalą eskaluojančioms politinėms jėgoms labiau rūpi sustiprinti savo valdžią, perimti Prezidento instituciją nei realūs žmonių interesai.

Seimo Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų frakcijos seniūnės K. Prunskienės vertinimu, šio skandalo plėtojime daugiausia aktyvumo ir entuziazmo rodo į būsimų rinkimų lyderes pretenduojančios dešinėsios politinės jėgos: konservatoriai ir liberalcentristai bei su jais šiame procese vis labiau suartėjantys socialliberalai. K. Prunskienė kviečia visas sveikas ir Lietuvai gero linkinčias visuomenės jėgas sustabdyti politinę destruktiją, konsoliduotis rimčiai ir stabilumui atstatyti, neleisti kovos už demokratiją priedanga gražinti mūsų visuomenės “į baimės, netikrumo, fariziejiškumo, skundimų, sekimų ir įvairiausių intrigu atmosferą”. Šie reiškiniai, jos nuomone, yra daug pavojingesni mūsų valstybei negu kai kurių neprofesionalių ir neatsakingų pareigūnų bei prie jų prisišliejusių abejotinos reputacijos avantūristų veiksmai.

■ KLAIPĖDIEČIAI GALĖS TIESIOGIAI PASKAMBINTI MERUI

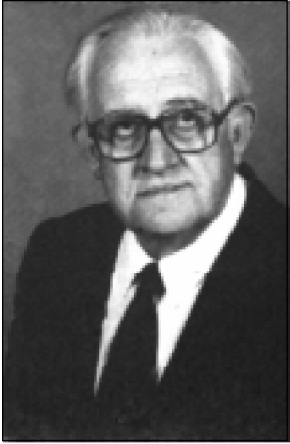
Klaipėda, lapkričio 18 d. (ELTA). Nuo šios savaitės kiekvieną pirmadienį klaipėdiečiai galės paskambinti ir pasikalbėti su uostamiesčio meru Rimantu Taraškevičiumi. Klaipėdos meras išklausys gyventojų skundus, pasiūlymus ir pastabas.

Klaipėdos miesto savivaldybės atstovės spaudai Jolantos Braukylienės teigimu, pirmadieniais vieną valandą miestelėnai be tarpininkų gali išsakyti savo pastabas ir pageidavimus. Meras taip pat laukia gyventojų nuomonės apie savivaldybės darbą, gyventojų aptarnavimą ir pasiūlymų, kaip reikėtų spręsti įsisenėjusias miesto problemas. Pirmoji mero “klausymo diena” buvo sėkminga. Uostamiesčio vadovui skambinę žmonės liko patenkinti galimybe šnektelti su meru ir išdėstyti jiems rūpimus klausimus.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

ESAME BANDOMI

Algirdas Pužauskas

JAV kariuomenės vadas Irake generolas John Abizaid perspėjo Irako teroristus nepuldinėti JAV kariuomenės narių, nes jiems bus atkeršyta. Generolas Abizaid gerai kalba arabų kalbomis. Jis vadovauja centrinei komandai, kurios štabas yra Tampa mieste Floridoje. Žvalgybos žiniomis, Irako senjojo režimo šalininkai yra gerai ginkluoti, puikiai susiorganizavę, nebija mirti savo puolimuose. Prezidentas George Bush lapkričio 11 dieną minėjo Amerikos karių veteranų dieną, o po dviejų dienų irakiečiai partizanai puolė italams kariams paskirtą Irako zoną. Pentagono pranešimas kalba apie savižudišką puolimą, kurio metu žuvo trijų aukštų

diktatoriaus Saddam Hussein lojalistai ir Al-Qaida teroristai. Japonijos vyriausybė paskelbė, kad ji atidės savo kareivių siuntimą į Iraką iki ateinančių metų pradžios. Pietų Korėja irgi paskelbė, kad ji neatsiųs į Iraką daugiau kaip 3,000 kareivių, nors Amerika pageidavo daugiau.

Amerikietis generolas Abizaid savo pareiškime pabrėžė, kad Irako teroristų jėgos neturi daugiau kaip 5,000 kareivių. Amerikos jėgų vadovaujama kariuomenė pradėjo naują ofensyvą, pavadintą “geležinis plaktukas”. Veteranų dienos proga aktyvumą pademonstravo Baltųjų Rūmų saugumo reikalų vadovė Condoleezza Rice, pasakiusi reporteriams, kad prezidentas Bush labai pergyvena kiekvieną teroristų smūgį. Ji pabrėžė, kad niekad niekas nėra laimėjęs vertybių be aukų ir be nuostolių. Dabartiniai puolimai Irake nereiškia, kad prasidėjo karas iš naujo. Keli elementai senųjų režimo tarnų sudarė sąjungą su vietiniais priešais ir bando paveikti Amerikos pasiaukojimą laimėti karą vadinamam “saulėtame trikampyje”, kuris apima Bag-

Retas išpuolis lapkričio mėnesį buvo Saudo Arabijos taikinių puolimas, kuris aiškina pasikėsinimu pakeisti Karalystės dinastiją. Sostinės centre susprogdintas daugiabučių pastatas, kuriame gyveno arabų šeimos. Buvęs JAV senatorius Wyche Fowler, buvęs JAV ambasadorius Saudo Arabijoje nuo 1997 spalio mėn. iki 2001 vasario mėn. pasakė *New York Times* laikraščiui, kad teroristai pasirengę susilpninti Saudo karalystės šeimą arba ją pašalinti iš vyriausybės. Sakoma, kad karalystėje didėja opozicija sosto įpėdiniui princui Abdullahi, kuris paskelbė vietinių savivaldybių balsavimus ir kitas politines reformas. Jau daug metų Saudo Arabijos valdovai bando įvesti platesnę demokratiją, tačiau oponentai tvirtina, kad tai daroma per lėtai ir pavėluotai. Paskutiniai sprogdinimai užmušė daugiau arabų negu karalystėje dirbančių arabų. Nepatiko opozicijai ir tai, kad demokratinis atstovus numatyta ne laisvai išrinkti, bet princo paskyrimu. Šalia sosto įpėdinio daug priešų turi ir Saudo Arabijos vidaus reikalų

Devyniolikos italų karių, žuvusių Irake lapkričio 12 d., laidotuvės Šv. Povilo bazilikoje Romoje.

Italijos prezidentūros nuotr.

pastate 36 žmonės, jų tarpe 26 italų karabinieriai. Sprogime sužeista 79 asmenys. Tarp jų - kilusiame gaisre sudegę penkios jaunos irakietės, kurios lankė tame pastate įrengtas mokytojų paruošimo klases. Šis sprogimas įvyko Nasiryah mieste, kur tvarką prižiūrėjo italų, rumunų ir pietų korėjiečių jėgos. Lapkričio 13 Pentagono pranešime sakoma, kad nuo Irako karo pradžios jau žuvo 396 amerikiečiai, paskutinis puolimas padidino sužeistų skaičių. Italijos gynybos ministras Antonio Martino pareiškė, kad ši puolimą organizavo ir vykdė buvusio Irako

dada, Falljah ir Tikrit vietoves. Prezidento patarėjai pritarė Valstybės sekretorius Colin Powell, pasakydamas Veteranų dienos proga kalbą New Yorko universitete, kurį jis pats baigė 1958 metais. Nėra jokių abejonių, kad mes esame bandomi, kalbėjo Powell, tačiau mes laimėsime, tuo neabejokime. Šią kolegiją baigė ir Ralph Bunche, padaręs karjerą švietime ir diplomatoje, sakė sekretorius. Amerikos jėgos nugalės teroristus ir Saddam Hussein likučius, atsiminkime, kad kovoje už civilizaciją ir savo saugumą, pasakė Colin Powell.

ministras princas Nayef. Jis bando išaiškinti teroro sprogdinimo autorius. Laden aiškina arabų tarpe, kad Saudo karalius ir jo šeima yra Amerikos tarnai, tačiau jiems labai neparankus faktas, kad paskutiniame puolime žuvo beveik visi arabai. Iš žuvusių 17 žmonių, 13 buvo arabai. Baigęs JAV universitetą arabas inžinierius pasipiktino išgirdęs žinias apie teroristų paliktą automobilį, kuris sukėlė sprogimą, kad “štai kur nuėjo arabų kovotojai, kurie pradės žudyti vienas kitą”.

(Nukelta į 4 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

SĄMOKSLAS PRIEŠ LIETUVOS VALSTYBĘ?

Didžiosios pasaulio informacijos agentūros ir radijo stotys - BBC, Deutsche Welle, Reuters, Amerikos balsas ir kita žiniasklaida savo apžvalgininkų žodžiais prabilo apie Lietuvos prezidentūros, panašų į Amerikos Watergate, skandalą.

Šiuo metu pranešimai iš Lietuvos leidžia manyti, jog prez. R. Paksas yra “ant svarstyklių”, nes Seimo laikinoji tyrimo komisija vis gauna naujų dokumentų, kurie jau meta šešėlį ir pačiam prezidentui. Paaiškėjo, jog remiantis sutartimi, J. Borisovas Paksui skyrė milijoną ir 105,000 JAV dolerių sumą, tai yra 3,3 milijono litų. Tačiau oficialioje Pakso rinkimų finansinėje atskaitomybėje nurodyta, kad Paksui skyrė tik 1,2 milijonus litų. Mainais už tai J. Borisov reikalavo prezidento patarėjo rango, generolo laipsnio, sužlugdyti konkuruojančios sraigtasparnių remonto bendrovės verslą ir dar paskirti penkis pirmojo-penktojo laipsnių ordinus. Tyrimo komisijai įteikti trys pokalbių įrašai tarp Borisov ir Rusijos specialios tarnybos. O kai kurie įrašai slapta padaryti jau kilus Prezidentūros skandalui. Prez. Paksas neklausė ir Lietuvos užsienio reikalų ministro išpėjimo, kad NATO valstybių ambasadoriai per pokalbius pareiškėdavo savo nepasitikėjimą įvykiais Lietuvoje.

Valstybės krizė siejama su grėsme krašto tautiniam saugumui. Dėmesio centre yra Seimo komisija, kuriai vadovauja socialdemokratas A. Sakalas, tirianti Prezidentūros skandalą. Komisijos pirmininkas pareiškė, jog už patarėjų veiksmus turėtų atsakyti pats prezidentas. Bet į komisijos darbą pradėjo kištis Generalinis prokuroras ir Aukščiausiojo teismo pirmininkas, kad kai kurių asmenų pasikalbėjimų su prezidentu įrašai turi būti sunaikinti, nes tai pažeidžia įstatymus. Seimo komisijos pirmininkas paprašė, kad prezidentas nebekviestų pas save Generalinio prokuroro ir nedarytų jam spaudimo, kai vyksta tyrimai. Tačiau lyg pasityčiodamas iš Seimo, R. Paksas pasikvietė į Prezidentūrą Generalinį prokurorą pokalbiams.

Lietuvos istorijoje jau buvo faktas: 1940 m. Maskva pareikalavo pašalinti iš pareigų ir nuteisti Valstybės saugumo departamento vadovą Augustiną Povilaitį ir Vidaus reikalų ministrą Kazimierą Skučą. Dabar vėl iš Maskvos - reikalavimas Lietuvos saugumo vadovo M. Laurinkaus galvos. Rusų mafijos vadovas Kikališvilis pasakė, kad Laurinkaus vieta kalėjime. Su Maskvos specialia tarnyba siejamas bendrovės “Almax” parengtas planas, kurį įgyvendinant buvo numatyta pasitelkti Rusijos Dūmos komunistus, tai galima lyginti su 1940 metų Lietuvai slaptais planais. Tad ir ryškėja politinis skandalas - ne sąmokslas prieš Prezidentą, kaip jis pareiškė, bet sąmokslas prieš Lietuvą, prieš jai stojant į NATO ir į Europos sąjungą. Kodėl nerašoma, kad tik po Brazausko vizito Maskvoje prasidėjo Borisovo demaskavimas. Surastame plane “Strekoza” Brazauskas rodomas neigiamame fone. Taigi, Paksas - Maskvos žmogus. Premjeras daug nekalba, nepraneša savo nusistatymo, viską sužino “paskutinis”. Įvykiai tokie, kokių mūsų krašto istorijoje dar nebuvo. Viena aišku, kad Lietuvoje vyksta politinė krizė. Skaudulys sprogo, augęs per visus 13 atkurtos valstybės metų. O gal prezidentas R. Paksas ir norėjo atskleisti, kas darosi Lietuvoje. Kada sužinosime tikrąją tiesą?

S. Tūbėnas

PAŠĖLĖS ROLANDAS II

Stasys Goštautas

tažui”, deja, klydau. Pasirodo, kur pinigai ir politika, ten visados atsiranda galimybė šantažui. Tad galima Paksą kaltinti ir tuo, kad pasinaudojo balsuotojų neišprusimu... Ir tuomet pridūriau sakinį, už kurį pusė Bostono žemaičių pasiuto ant manęs: “Bet ko gi norėti iš žemaičio, ir dar iš Telšių!” Tačiau tai buvo mano pozityvus Pakso vertinimas, nes ir Goštautai, ir visa, kas yra verta Lietuvoje, yra kilę iš Žemaitijos.

Perskaičius šimtą reportažų pamatai, kokia primityvi yra mūsų spauda. Nors ir kaip bandytum išsijoti, ką jie ten primala, vis vien aiškus tik košmaras, kad... niekas neaišku. Manau, gal aš vienas toks, kad nieko nesuprantu, bet paskambinu savo kaimynams aplink pasaulį ir jie lygiai taip pat nieko nesupranta ir nežino, ką galvoti... Mano draugas Rimvydas Valatka, gal blaiviausias iš jų visų, dar prieš Pakso laimėjimą jį pasmerkė, kaip netikusį valdovą. Ir gal jis buvo teisus. Bet gavęs progą pavaldyti, Paksas per pusę metų, atrodė, nepadarė klaidų. Gal dar ir dėl to, kad norint daryti klaidas reikia apskritai ką nors daryti. O Paksas - gudruolis - ne daug ką darė... Bet jeigu jis nieko nedarė, tai jo patarėjai pridarė už visus. Ir nežinom, katras iš jų aršiausias. Kaip ten bebūtų, Pakso pareiga buvo tvarkyti savo patarėjus, kurie, atrodo, darė, ką tik norėjo. Ir vėl: ne visai aišku, kurie patarėjai čia nusikalto. Medalinskas? Ačas? Kas dar?

Dabar girdžiu, kad Liną Kojelį paskirs patarėju. Ir vėl išeiviai įkiš savo kojas, kur nereikia. Jeigu tikrai laivas skęsta, nemanau, kad išeiviams reikėtų lįsti, nes tik liksim kalti. Tad Kojelio kandidatūra - labai ne laiku. Bet Lietuvos politikoj viskas yra neaišku.

Skaitau, kad V. Žiemelis kandidatuoja į Seimą, o jo žmona Laima Andrikienė - į Europos parlamentą Tėvynės sąjungos sąrašė. Ir dabar suprask: gi dar ne taip seniai juos išmetė iš partijos?! Dėka skandalo kai kas moka pasirūpinti

savimi. Tuo tarpu vargšas Terleckas, balsas tyruose, nors jis rimtai kalba, niekas jo rimtai neklauso, ir nors seniai galėjo garbingai užimti kokį nors postą Seime ar ministerijoje, atkakliai atsisako būti bet kam priklausomas: “Jeigu ištočiau į konservatorių partiją, būčiau greitai išvartytas, geriau nesto-siu, kad neišmestų”.

Nežinau, kiek pasitikėti JAV žvalgyba, kuri, neva, davė visą informaciją apie Paksą ir jo draugystę su rusais per Mečį Laurinkų, kuris nei iš šio nei iš to, buvo paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Ispanijoje. Įdomu, kad savoji žvalgyba nelabai patikima, kad... prireikė amerikony, kurie irgi prašovė Irake, Vietname ir t.t. Iš kur jie dabar tokie neklaidingi?

Prieš porą dienų visi klausėsi jau trečios Pakso kalbos tautai. Ji jau kitokia. Ačas jau nušalintas. Pripažįsta, kad jo komandą reikia pertvarkyti, bet asmeniškai nuo jos veiksmų atsiriboja (“sprendimus daro prezidentas, o komanda tik pataria”). Bet į daugelį korespondentų klausimų tiesiai neatsako. Ir vėl turbūt patarėjai kalti. Bet Laima Paksienė davė visą puslapį pokalbio, iš kurio tik viena aišku, kad niekas nesako visos teisybės. Gal Prezidentas iš naivumo ar dėka blogo patarimo ir padarė klaidų, tai vyriška būtų taip pasakyti - ir gal ne paskutinę naktį prieš rinkimus, kaip Vytautas Landsbergis atsiprašė už visas padarytas nuodėmes. **Paksui** šian-dien reikia to ryžtingumo, kurį jis parodė per Williams aferą (kuo toliau, tuo daugiau darosi aišku, kad tai buvo didžiausia Landsbergio ir Adamkaus klaida, kurią dabar Šventosios uos-to aferą patvirtina).

Bet šiandien mūsų bėda - ne Williams, o plati Rusija, kuri norėjo valdyti Lietuvą prieš tūkstantį metų, kai dar nebuvo Rusijos, ir nenustoja kištis į Lietuvos reikalus ir tvarkyti ją, lyg tai būtų jos nuosavybė. Jeigu tikrai Paksas yra Rusijos padarinys, tai Lietuva turėtų nesisidžiaugti savo Prezidento apkalta, bet rimtai susirūpinti tautos ateitimi ir pripažinti, kad vis tik Landsbergis buvo teisus, kai norėjo atkirsti Lietuvą nuo Rusijos amžinai.

R. PAKSAS LONDONO SPAUDOJE. Lietuvos prezidentas iš Irako grįžta namo, kur nerimsta skandalas dėl kaltinimų ryšiais su Rusijos mafija, rašo Didžiojoje Britanijoje leidžiamas laikraštis *The Guardian*, paskelbęs savo korespondento Maskvoje Nick Paton straipsnį. “Parlamento komisija tiria, ar Rolandą Paksą, buvusį akrobatinio skraidymo pilotą, tikrai šantažuoja jo rinkimų kampanijos rėmėjas Jurijus Borisovas, įtariamas ryšiais su Rusijos mafija”, - rašo N.Paton. Priminęs, kad Lietuva stoja į ES ir NATO kitų metų gegužę, straipsnio autorius teigia, kad “daugelis skeptiškai žiūrinčių į ES ir NATO plėtimąsi pasinaudos šiuo skandalu kaip įrodymu, kad Lietuvoje tebeklesti buvusio sovietinio bloko korupcija ir chaosas”.

Inž. Domas Adomaitis Amerikos lietuvių tarybos suvažiavime Čikagoje tariasi su Rezoliucijų komisijos pirmininku Pranu Jurkumi (dešinėje). J. Kuprio nuotr.

SKANDALAI PRASIDEDA, SKANDALAI BAIGIASI

Grįžęs iš Irako, prezidentas R. Paksas, esantis skandalo centre, dar kartą pakartojo savo poziciją - neatsistatydinti. Jis taip pat žada atsakyti į Seimo komisijos, tiriančios skandalą, klausimus, tačiau raštu. Oro uoste surengtoje spaudos konferencijoje žurnalistai daugiau dėmesio skyrė ne jo kelionei ir susitikimui su Lenkijos prezidentu Aleksander Kwasniewski, o nerimstančiam skandalui dėl galimų Prezidento aplinkos žmonių ryšių su tarptautinėmis nusikalstamomis struktūromis. “Sakau labai drąsiai, tiksliai ir vienareikšmiškai: mane išrinko Lietuvos žmonės ir išrinko atlikti darbo, ir aš tikrai nesiruošiu atsistatydinti”, - atsakė į klausimą R. Paksas.

Jis neslėpė, kad Varšuvoje vykusiame susitikime su Lenkijos vadovu taip pat buvo kalbėta apie Lietuvos vidaus reikalus. “Aš labai džiaugiuosi, kad ne tik A. Kwasniewski, bet ir kitų šalių vadovams aš galiu kalbėti apie tai iš pirmų lūpų, o ne iš laikraščių antraščių”, - sakė R. Paksas.

Žurnalistų paklaustas, ar nepasikeitęs jo požiūris į skandalą po kelionės į Iraką, Prezidentas atsakė trumpai: “skandalai prasideda, skandalai baigiasi”.

Eltos inf.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

- **Lapkričio 15 d.** Turkijos Istambul mieste sprogo dvi galingos bombos, žuvo apie 20 žmonių ir apie 300 buvo sužeisti. Sprogimai įvyko šeštadienį prie sinagogų, kur žydai meldėsi. Sužeistieji daugiausia nukentėjo nuo stiklo duženų. Istambule gyvena 25,000 žydų, jų religiniams reikalams dirba 19 rabinų. Turkija buvo pirmoji musulmonų valstybė pripažinusi 1949 m. Izraelio nepriklausomybę. Po paskutiniųjų teroro sprogdinimų Izraelio užsienio reikalų ministerija per Jonathan Peled pareiškė, kad iki šiol tarp abiejų šalių vyravo puikūs ryšiai, nebuvo jokių saugumo klausimų. Tarp sprogimuose sužeistų buvo daugiau musulmonų.
- **Irake** dėl nežinomų priežasčių ore susidūrė du JAV kariniai malūnsparniai. Žuvo 17 amerikiečių karių. Spėliojama, kad susidūrimas įvyko dėl priešo paleistų raketų. Katastrofoje buvo sužeisti penki kareiviai, vienas dingo. Nelaimė įvyko rezidenciniame Mosul mieste, trečio didžiausio Irako miesto rajone. Įvykį matę žmonės pasakoja, kad po susidūrimo pradėjo degti vienas pastatas.
- **Amerikos** Kongresas balsavo nutarimą padidinti savo algas, nors Senatas buvo nutaręs užšaldyti savo atlyginimus.

Jiems vadovavo Wisconsin senatorius, demokratas Russ Feingold, žadėdamas grąžinti išdui skirtumą, jei bus jam mokama daugiau negu dabar. Po ilgesnių ginčų nutarta, kad Kongreso nariai gaus per metus ne 154,700 dol. bet 158,000 dol.

- **Palestin**os parlamentas patvirtino naują vyriausybę su premjeru Ahmed Qurei, kuris tuoj pasiūlė skelbti paliaubas ir pradėti derybas su Izraeliu.
- **Zambijos** buvęs prezidentas Frederick Chiluba neprisipažino teisme kaltu dėl 169 kaltinimų pasisavinti apie 30 milijonų valdžios pinigų.
- **Vienas** turtingiausių pasaulio žmonių George Soros paskelbė, kad gyvenime neturįs didesnio tikslo kaip pašalinti iš Baltųjų rūmų dabartinį prezidentą. Soros pasigyrė, kad jau paskyrė 15 mil. dol. išvystyti prieš prez. Bush stiprią kampaniją.
- **Tūkstančiai** gruzinų surengė demonstracijas Tbilisi gatvėse, reikalaudami panaikinti rinkimų rezultatus, reikalaudami, kad iš pareigų pasitrauktų šalies prez. Eduard Ševardnadze, nes balsavimai buvę neteisėti, su daugybe sukčiavimų. Kai kurie gruzinai jį palaiko, nes jam “paramą” pažadėjęs Rusijos prez. Putin.
- **Kolumbijoje** nepavyko referendumas dėl finansų re-

formos. Prezidentas Alvaro Uribe pašalino vidaus reikalų ir gynybos ministrus, kariuomenės ir policijos vadus, paskyrė jų vieton ekonomistus.

- **Kinijos** vyriausybė paskelbė privatizavimo planus. Vis daugiau įmonių perleidžiamos verslininkams. Už dviejų metų partijos šulai valdys daug mažiau įmonių.
- **Dvi svarbios** ir turtingos Amerikos darbo unijos paskelbė, kad jos lėšomis ir veikla remis savo kandidatą į JAV prezidento vietą buvusį Vermonto gubernatorių Howard Dean.
- **Popiežius Jonas Paulius II** priėmė Vatikane Rusijos prez. Vladimir Putin. Popiežius padėkojo prezidentui, kad šis padėjo sustiprinti ekumeninius ryšius tarp Rusijos ortodoksų ir katalikų. Popiežius ypač norėjo pamatyti stebuklingą “Kazanės Mergelės” ikoną. Putin ją atsivežė, o popiežius ją pakėlęs peržegnojo ir pabučiavo. Tą patį padarė ir Putin. Popiežius gyrė Rusijos prezidentą už veiklą pasaulio taikos labui.
- **Amerikos** karo laivynas perleido vieną Havajų salelę, 45 kv. mylių negyvenamą Kahoolawe vietiniams havajiečiams. Sala laikoma istorine šventa vieta, kurią laivynas naudodavo kaip taikinį.

KONSULATUOSE BUVO ĮTEISINTOS “PRIVILEGIJUOTOS” TURISTINĖS FIRMOS

Rusijos ir Baltarusijos konsulatai sistemingai pažeidinėjo vizų išdavimo pagal turistinius kelialapius tvarką, buvo įteisintos “privilegijuotos” turistinės firmos, sudarant joms palankiausias sąlygas gauti Lietuvos vizas.

Tokias išvadas, apibendrinusi patikrinimo duomenis, paskelbė Užsienio reikalų ministerija. Užsienio reikalų ministro Antano Valionio pavedimu ministerijos Vidaus audito skyrius ir Generalinė inspekcija patikrino Lietuvos diplomatinį atstovybių Rusijoje ir Baltarusijoje konsulinę veiklą.

“Apibendrinus per patikrinimą surinktus duomenis, Vidaus audito skyrius ir Generalinė inspekcija pateikė rekomendacijas, kaip tobulinti konsulinį darbą. Jose nustatytos ir pagrindinės priežastys, dėl kurių buvo sistemingai piktnaudžiaujama išduodant vizas”, - rašoma pranešime.

Išvadose konstatuota, jog buvę URM Konsulinio departamento direktorius Gediminas Šiaudvytis, Lietuvos generalinis konsulas Sankt Peterburge Gintaras Ronkaitis ir vicekonsulas Darius Ryliškis, ambasados Rusijoje antrasis sekretorius Semionas Dančenka, konsulato Sovetske konsulas Saulius Turskis, ambasados Baltarusijoje patarėjas Linas Valentukevičius ir antrasis sekretorius Ričardas Ramoška sistemingai pažeidinėjo užsienio reikalų ministro ir ūkio ministro įsakymu nustatytą vizų išdavimo pagal Valstybinio turizmo departamento nustatytos formos turistinius kelialapius tvarką.

Per patikrinimą taip pat nustatyta, jog šie konsuliniai pareigūnai dirbtinai sukūrė įvairius formalius reikalavimus pateikiant dokumentus vizoms gauti, savavališkai nustatydami vizų išdavimo laiką tiek pavieniams asmenims, tiek turizmu besiverčiančioms bendrovėms. Tokiu būdu buvo sudarytos sąlygos neteisėtam konsulinių pareigūnų pasipelnymui.

Vidaus audito skyriaus ir Generalinės inspekcijos rekomendacijos perduotos Ministro pirmininko Algirdo Brazausko potvarkiu sudarytai darbo grupei, kuri įpareigota parengti teisės aktų, susijusių su Lietuvos vizų išdavimo tvarkos reglamentavimu, pakeitimo projektus.

KONSTITUCINIAME TEISME - J. BORISOVO BYLA

Į Konstitucinį Teismą, jau pradėjusį nagrinėti Lietuvos pilietybės suteikimo aplinkybes Rusijos piliečiui Jurijui Borisovui, nukeliavo dar vienas, 30-ties parlamentarų grupės inicijuotas, kreipimasis dėl šio skandalingai pagarsėjusio verslininko.

Įvairioms frakcijoms atstovaujantys Seimo nariai nori išsiaiškinti, ar kadenciją baigusio prezidento Valdo Adamkaus dekretas dėl “Avia Baltika” vadovo J. Borisovo apdovanojimo Dariaus ir Girėno medaliu atitinka Lietuvos Konstituciją ir tuo metu galiojusį Ordiną, medalių ir kitų pasižymėjimo ženklų įstatymą.

Kreipimąsi inicijavęs Lietuvos krikščionių demokratų valdybos pirmininkas Seimo narys Petras Gražulis, cituodamas šį įstatymą, pažymi, kad “Dariaus ir Girėno medalis įsteigtas Stepno Dariaus ir Stasio Girėno 1933 metais atliktam skrydžiui per Atlantą įamžinti ir skiriamas pagerbti asmenims, ypač nusipelnusiems Lietuvos aviacijai”. Pasak jo, “Lietuvos valstybės ordinai, medaliai ir kiti pasižymėjimo ženklai skiriami taikos ir karo metu nusipelnusiems asmenims pagerbti bei Lietuvos piliečiams skatinti atsidėjus dirbti Lietuvos valstybės ir visuomenės gerovei”. “Be abejo, tai turėtų būti asmenys, lojalūs Lietuvos Respublikai”, pažymi kreipimosi į Konstitucinį Teismą iniciatoriai.

Konstituciniam Teismui jie primena, kad J. Borisovo vadovaujama aviacijos kompanija “Avia Baltika” nuo 1997 metų buvo teisėsaugos pareigūnų akiratyje, dėl jos veiklos buvo iškeltos baudžiamosios bylos.

Parlamentarai taip pat pažymi, kad, nepaisydamas šių faktų, prezidentas V. Adamkus, vadovaudamasis tik Kūno kultūros ir sporto departamento teikimu, Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos proga apdovanojo J. Borisovą medaliu. Šiame teikime pažymėta, kad J. Borisovas rėmė oreivystės sportą finansiškai.

Lapkričio 6 d. Seimas kreipėsi į Konstitucinį Teismą prašydamas ištirti, ar Prezidento Rolando Pakso dekretas dėl Lietuvos pilietybės suteikimo Rusijos piliečiui J. Borisovui atitinka Konstituciją ir Pilietybės įstatymą.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Š.m. gruodžio 7-10 d.d. JAV-se su oficialiu vizitu lankysis Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas. Šio trumpo vizito metu aplankys Washingtoną, kur susitiks su JAV prez. George W. Bush bei kitais įtakingais JAV valdžios ir verslo asmenimis, Philadelphia ir Chicago - Lemontą. Nuotraukoje JAV LB delegacija po audiencijos su prezidentu R.Paksu Vilniuje 2003 m. liepos 7 d. Iš k. LR Seimo ir JAV LB komisijos pirm. Liūda Rugienienė, JAV LB Tarybos prezidiumo pirm. Regina Narušienė, LR prez. Rolandas Paksas, JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys, JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė, JAV LB Krašto valdybos sekretorė Teresė Gečienė ir tinklalapio Lithua.net kūrėjas Edvinas Giedrimas.

LIETUVA - UŽ VIENINGĄ IR EFEKTYVIĄ ES UŽSIENIO POLITIKĄ

Lietuva yra už vieningą, efektyvią, pasaulyje girdimą ES užsienio politiką, kurią įgyvendinti padėtų steigiamą naują pareigybę - ES užsienio reikalų ministras. Tokią Lietuvos poziciją ES Tarpvyriausybinių konferencijos sesijoje pateikė Lietuvos diplomatinės

vadovas Antanas Valionis. “Būsimasis ES užsienio reikalų ministras turi užtikrinti geresnę Komisijos ir Ministrų Tarybos veiksmų koordinavimą ES užsienio politikos srityje”, - teigė jis.

ES pirmininkaujanti Italija pasiūlė, kad užsienio reikalų

ministras būtų visateisis Komisijos narys, atsakingas už ES išorinius santykius. Jis taip pat vadovautų ES Užsienio reikalų tarybai, kurioje posėdžiautų užsienio reikalų ministrai. Siūloma, kad ministras būtų pavaldus Komisijos pirmininkui bei ES vadovų tarybai.

“Šis siūlymas yra priimtinas Lietuvai”, - sesijoje sakė A. Valionis. *Eltos inf.*

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

XXIX

Vadinasi, nei vykdomasis komitetas, nei milicija neturėjo ir jokio tuomet galiojančio juridinio pagrindo neleisti LLL organizuoti mitingo, o tuo labiau griebtis smurto veiksmų. Bet prokuratūra prieš valdžios struktūras, šturkščiai pažeidusias žmonių teises, įvykdžiusias nusikaltimą, daugiau jokių veiksmų nesiėmė. Byla pamažu buvo numarinta. Apie ją tylėjo ir LKP CK “pažangieji” nomenklatūrininkai, ėję lyg su Sąjūdžiu. Tiesa, buvo atsižvelgta į kai kuriuos žmonių reikalavimus. 1988 m. spalio 6 d. LSSR AT Prezidiumas priėmė įsakus: **“Dėl valstybės nacionalinių ir regioninių simbolių”, “Dėl lietuvių kalbos statuso”;** spalio 7 d. Vilniuje, ant Gedimino pilies kalno, iškeliama Lietuvos Trispalvė vėliava, džiūgaujant susirinkusiai per 100 tūkst. žmonių miniai. Vis drąsiau pradėta reikalauti, **be ekonominio savarankiškumo ir politinio.** Šių eilučių autoriaus pasiūlymu toks reikalavimas buvo įrašytas ir į LSSR MA visuotinio susirinkimo nutarimą. Tačiau senoji

nomenklatūra ir toliau nenorėjo užleisti pozicijų. **Spalio 12 d. R.Songaila nuvyko į Kremlį pas M.Gorbačiova prašyti paramos. Tačiau pačiam M.Gorbačiovui trukdė įgyvendinti “pertvarką”** senojo tipo partinė nomenklatūra. Tad užuot pasiūlęs paramą, M.Gorbačiovas paklausė, kas galėtų būti pirmasis sekretorius Lietuvoje: **A.Brazauskas ar L.Šepetys? R.Songaila, grįžęs Vilniun, tą patį vakarą, spalio 18 d., drauge su N.Mitkinu** ir kitais valdžios vyrais nutarė kreiptis “į tautą” per televiziją. N.Mitkinas bandė įtikinti klausytojus ir žiūrovus, kad jei nebūs liautasi organizuoti “antitarybinių” mitingų, Lietuvos laukia 1968 m. Čekoslovakijos likimas. R.Songaila aiškino, kad LKP, o ypač jos CK, visą laiką buvo tik su lietuvių tauta, tik partija išreiškusi tikruosius Lietuvos interesus. Laidoje dalyvavęs LTSR AT Prezidiumo pirmininkas V.Astrauskas kvietė žmones vienybėn, konsolidotis apie LKP CK; kalbėjęs LTSR Ministrų tarybos pirmininkas V.Sakalauskas pažėrė

skaičių, tariamai rodančių, kad jei Lietuva atsiskirtų nuo SSRS, ji žlugtų maždaug po 3 savaites; taip pat dalyvavęs LKP CK sekretorius A.Brazauskas pritarė, kad reikia reorganizuoti ir racionalizuoti Lietuvos ekonomiką; LKP CK sekretorius L.Šepetys - prisiekinėjo, kad jis esąs prieš bet kokią ekstremizmą. O N.Mitkinas dar paaiškino, kad jį į Lietuvą paskyręs SSKP CK ir vykdysias tik jo nurodymus ir kad jis ne prieš viešumą ir demokratiją, bet tik neleisias Lietuvoje anarchijos.

Viešas respublikos “vadų” pasirodymas per televiziją įtikino ir tuos, kurie dar dvejojo, kad reikia pertvarkyti visą valdymo sistemą; LKP CK užkulisuose jau visu balsu diskutuota, ką pasiūlyti M.Gorbačiovui vietoj R.Songailos ir N.Mitkino - kaip “nesusitvarkančių”. **Daugumą “vietoje ir centre” patenkino A.Brazausko kandidatūra**, kuris vienas pirmųjų kalbėjo ir Sąjūdžio organizuojuose mitinguose. Spalio 19 d. R.Songaila atsistatydino. Kitą dieną LKP CK XIV plenumo pirmuoju

SSRS desantininkai užima Spaudos rūmus. Vilnius, 1991.01.11.

sekretoriumi patvirtintas A.Brazauskas (dar tos pačios dienos rytą jis buvo iškviestas į Kremlį pas M.Gorbačiova ir jo pavaduotojus). Antruoju sekretoriumi vietoj N.Mitkino patvirtintas buvęs LKP CK skyriaus vedėjas, Lietuvos rusas V.Beriozovas. Naujus LKP

CK vadus Sąjūdis ir didžioji dalis Lietuvos žmonių sutiko pritardami ir laikydami tai viena iš savo pergalėn - iš valdžios buvo pašalinti stagnatoriai. Tik viena Lietuvos laisvės lyga, jos vadas A.Terleckas sutiko žinią be entuziazmo.

(Bus daugiau)

LIETUVA UŽ DEMOKRATIŠKĄ IR SKAIDRŲ SPRENDIMŲ PRIĖMIMĄ

Vilnius/Briuselis, lapkričio 18 d. (ELTA). Europos Sąjungos (ES) bendrųjų reikalų ir išorinių santykių tarybos (BRIST) susitikime Briuselyje Lietuva siekia, kad būsima Sąjungos konstitucinė sutartis užtikrintų demokratišką ir skaidrų sprendimų priėmimą. Antradienį sesijoje, skirtoje naujosios ES konstitucinės sutarties aptarimui, esamų ir būsimų ES narių užsienio reikalų ministrai diskutavo, kaip ateityje turėtų būti keičiama tarpvyriausybinių konferencijos (TVK) priimta Sutartis dėl Europos Konstitucijos.

Šiuo metu TVK yra pateikta pasiūlymų, kad tam tikroms ES konstitucinės sutarties nuostatomis būtų nustatytos supaprastintos keitimo sąlygos, tai yra nebereikėtų ratifikuoti šalyse narėse.

Renginyje dalyvaujantis užsienio reikalų ministras **Antanas Valionis** pritarė Konvento dėl Europos ateities pateiktame konstitucinės sutarties projekte išsakyta minčiai, kad šio dokumento pataisas turėtų ratifikuoti visos ES valstybės narės.

“Ratifikacija yra konstitucinės sutarties stabilumo bei legitimumo garantas”, - sakė Lietuvos diplomatinės vadovas.

Ministrai taip pat aptarė konstitucinės sutarties projekte numatytą galimybę keisti balsavimo tvarką Ministrų Taryboje. Jei šiam projektui būtų pritarta, tam tikrais atvejais ES valstybių bei vyriausybės vadovai kai kuriuos sprendimus galėtų priimti ne tik vienbalsiai, bet ir kvalifikuota balsų dauguma.

A. Valionis šiuo klausimu parėmė Italijos pateiktą pasiūlymą į šį procesą įtraukti nacionalinius parlamentus.

“Italijos siūlymas, jog trečdalis Sąjungos nacionalinių parlamentų galėtų vetuoti balsavimo tvarkos Ministrų Taryboje keitimą, užtikrins sprendimų demokratiškumą bei skaidrumą”, - teigė ministras.

Šis užsienio reikalų ministrų susitikimas Briuselyje skirtas pasirengti gruodžio 12-13 dienomis įvyksiančiam ES vadovų tarybos susitikimui, kuriame Sąjungos narių vyriausybės vadovai priims galutinius sprendimus dėl prioritetinių organizacijos infrastruktūros projektų bei sieks galutinai susitarti dėl Sąjungos konstitucinės sutarties teksto.

DEMOKRATIJA

Dr. Rūta Gajauskaitė,
kriminologė

Pastaruoju metu šiuo madingu žodžiu bandome įvertinti daugelį reiškinių, nors mažai kas žino šio valdymo būdo sudėtinės dalis. Pabandykime išskirti aktualiausius demokratijos bruožus - politikos, teisės bei moralės srityse - ir nors kelis privalomus jos principus.

POLITIKA

Dar biblijiniais laikais buvo žinoma, kad "...Ir žodis tampa kūnu...". Tai rodo, kad ir senovėje žinota teisingo ir kreivo žodžio įtaka gyvenimui, kitaip tariant, žinota politikos reikšmė valstybei, visuomenei ir žmogui.

Po 50 metų "geležinės uždangos", M. Gorbačioviui paskelbus tik kelis demokratijos principus - viešumą (*glasnost*) bei nuomonių įvairovę (pluralizmą), nusovietinta visuomenė pasimetė. Staiga susikūrė per 30 partijų, žiniasklaidą užpildė spekuliatyvi informacija, daranti daug didesnę žalą, nei buvęs jos trūkumas. Visuomenė, neturėdama bent jau pagrindinių demokratijos kriterijų yra lengvai dezinformuojama, metodiškai ir tikslingai formuojama nuomonė atskirų grupuočių (partijų?) naudai. Tačiau šiam nukrypimui išlyginti politikoje yra du priešuodžiai: vienareikšmės informacijos teikimas visiems ir vienodi vertinimo kriterijai, vietoje dvigubų standartų.

Pavyzdžiui, jei sukurta Seimo tyrimo komisija dėl galimų grėsmių Lietuvos nacionaliniam saugumui, tai komisijos pavadinime ir darbe turėtų būti "ir esamų grėsmių". Galimų ir esamų grėsmių vertinimo kriterijai galėtų būti tiek ekonominiai, geopolitiniai, tiek ir moraliniai. Tačiau būtina abiem grėsmėm įvertinti.

Šios dienos Prezidentūros aplinkos skandale pirmuoju smuiku groja J. Borisovo milijonas, paaukotas R. Pakso rinkimams. Tuo pačiu labai kukliai prasitarta apie V. Adamkaus

milijonines skolas rinkimuose ir visai nutylėta, kaip ši skola gražinta. Maža to, dar suteiktas kelių milijonų vertės namas Turniškėse naudotis iki gyvos galvos. Argi neakivaizdi nelygybė ir prioritetai? Tai ir yra dvigubi standartai.

Pratęskime J. Borisovo temą, o būtent jo pilietybės klausimą: į Konstitucinį teismą prezidentūra turėtų kreiptis ir dėl V. Adamkaus suteikto J. Borisovui ordino teisėtumo. Tuo pačiu nepakenktų patikrinti ir Š. Kalmanovičiaus, žinomai teisto Izraelyje, apdovanojimo teisėtumo. Negali būti, kad V. Adamkus taip "...pasitikintis M. Laurinkumi, taip atvirai su juo bendraujantis...", o negavo iš VSD šefo reikiamos informacijos. Gal ir vėl dvigubi standartai?

J. Borisovo pavyzdys labai charakteringas akivaizdžiu nelygybės tarp V. Adamkaus ir R. Pakso demonstravimu tiek jų vertinimo srityje, tiek kriterijų pasirinkime. Antai, jei V. Adamkus už "nuopelnus Lietuvai" J. Borisovui (ir netgi teistam Š. Kalmanovičiui) gali suteikti apdovanojimus, o M. Laurinkus privalomai turėjo patikrinti šių kandidatų ir juodus darbus, ne tik nuopelnus. Argi R. Paksas tam pačiam J. Borisovui už tuos pačius nuopelnus pilietybės suteikti negali?

Politinių partijų gausa lyg ir įtvirtina nuomonių įvairovę. Seime egzistuojanti daugumos sprendžiamoji pozicija, bei kritikuojanti ir koreguojanti opozicija lyg ir įrodo, kad pasibaigė vienpartinė, neklystanti ir visuomenei privaloma politika. Deja, pastaruoju metu žiniasklaida nubraukė nuomonių įvairovę ir įkyriai visiems teigia tik vieną. Ir dar piktinasi, kad Prezidentūra jos nepriima kaip dogmos. Labiausiai čia akcentuojama Maskvos įtakos grėsmė. Ir vėl matome dvigubus standartus: jei šalia A. Paulausko - V. Uspaskich, jei šalia A. Brazausko - I. Paleiškik, tai grėsmės nėra. Jei šalia R. Pakso - J. Borisov - yra akivaizdi promaskvietiška grėsmė. Antra vertus, "tik galima grėsmė" - tačiau jau įvertinama Prezidento atsistatydinimo kaina. O esamą "Jukos" grėsmę visai bandoma užtūšuoti, nustumti praeitin ir padengti "senatimi". Nors materialinė "Jukos" žala - milijardinė. Nuo jos kenčia ir ilgai kentės pensininkai bei ligoniai. Be materialinės, jau išryškėjo ir geopolitinė - Lietuva neteko savo pajūrio: pasirodo pagal sutartį mūsų Vyriausybė be Williamso, o dabar be "Jukos"

leidimo negali statyti net uosto Šventojoje! O kiek dar "... ylių išlįs iš maišo..." ateityje? Taigi, ne tik ekonominė priklausomybė, bet ir teritoriniai apribojimai - jau esama reali žala Lietuvai. Bet ji ne tokia svarbi ir reikšminga, kaip - galima dėl J. Borisovo.

Antra vertus, atrodo, kad R. Paksui ir labai norint, Lietuvai nebėra ką prarasti. Viską - ir strateginį energetikos objektą ("Mažeikių naftą"), ir jos valdymą, netgi pajūrio disponavimą jau pardavė konservatoriai. Kas galėtų paneigti teiginį, kad V. Landsbergis - geras šachmatininkas ir numato kelis ėjimus į priekį. Reiškia jis žinojo tokias blogas pasekmes? O gal jis nevykęs šachmatininkas? Taigi, kad Williams tik trumpalakis tarpininkas iki "Jukos", buvo aišku visiems. Net atskira R. Grinevičiūtės studija (visiškai nežaidžiančios šachmatais) buvo parašyta ir spėta publikuoti.

Tačiau dabar konservatoriai savo padarytos žalos Lietuvai nemato, o sielojasi dėl būsimos. Teisinga patarlė: pats muša, pats rėkia. Juo labiau, kad atsirado visuomeninių organizacijų, kurios oficialiai kreipėsi į Prezidentą dėl Nacionalinio tribunolo įsteigimo Lietuvos valstybės interesus išdaviusiems teisti. Ir tai ne vien dėl "Mažeikių naftos". Dauguma Lietuvos įmonių turi taip vadinamus "užsienio investuotojus". Tačiau tai tik per trečiuosius asmenis ar bendras įmones - vis tas pats rusų kapitalas. Ir jį įsileido konservatoriai. Akivaizdžios atsakomybės grėsmės akivaizdoje už kenksmingą Lietuvai politiką ir jos padarinius, konservatoriai reikalauja R. Pakso atsistatydinimo už galimą grėsmę. Čia jau nebe dvigubas standartas, o atviras politinis viržas - nuo skaudamos galvos užmesti ant sveikos. Demokratija net nekvepia.

Ryškėja, kad sudarytoji Seimo komisija "dėl galimų grėsmių" ne pagal demokratinius kriterijus, o pagal politines savų partijų nuostatas. Akivaizdu, kad sprendimas bus toks, kiek viena ar kita politinė jėga prisidėjo prie "užsienio investuotojų" įsileidimo į Lietuvą. O atsakyti turės už tai nieko dėtas R. Paksas. Charakteringa, kad į komisijos sudėtį nebuvo įtraukta "mažųjų frakcijų" atstovų - K. Prunskienės, turinčios karčią patirtį politinių kaltinimų, priverstinių atsistatydinimų ir sėkmingų teisminių procesų srityje. Nėra ir K. Bobelio, turinčio tarptautinę, tikrai demokratinę patirtį šioje srityje.

TEISĖ

Geriausiai visuomenei žinomas "nekaltumo prezumpcijos" principas, "lygybės prieš

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. Petras Buchas ir Krikščionių demokratų narys Pranas Povilaitis diskusijų metu Amerikos lietuvių tarybos suvažiavime.
J. Kuprio nuotr.

įstatymą" principas bei tik teismo teisė nustatant kaltę ir kaltus. Tačiau visai nežinomas demokratijos principas, draudžiantis liudyti prieš save, pakeistas "geležinio dzeržinskio" į priverstinį pripažinimą. Dėl nekaltumo prezumpcijos nepripažinimo sovietija neteko apie 90 mln. (30%) gyventojų. Antra tiek gyvenimų buvo suluošinta Gulaguose. 54% Lietuvos gyventojų pateko į šią mėsma. Kaina labai didelė ir turėtume šventai gerbti "nekaltumo prezumpciją". Deja, pati dešiniausia Lietuvos politinio spektro partija - konservatoriai be teismo, be Seimo specialiosios komisijos tyrimo įvertinimo ir sprendimo VII-jame neeiliniame suvažiavime priėmė sprendimą: R. Paksas kaltas ir privalo atsistatydinti. Ką čia bepridursi. Tikri leniniečiai...

Taip viešai parodyti juodą pavydą ir neapykantą savo buvusiam neeiliniam nariui (du kartus merui ir du kartus premjerui) tegali tik beviltiškoje politinėje agonijoje merdėjanti partija. Tai patvirtina ir sociologiniai tyrimai - pasitikėjimas konservatoriais nesiekia 5% ribos. Prarastos šiltos vietos Seime.

Lygiateisiškumo prieš įstatymą principas garantuoja nekaltųjų išteisinimą bei kaltųjų bausmės neišvengiamumą. Visuomenės dėmesiui M. Laurinkaus pateikta medžiaga, deja, neturi privalomos nusikaltimo sudėties. Liaudiškai tariant - tai turgaus plepalai. Jei teismas vertins kompleksiskai ir ne tik pateiktą, bet ir papildomą analogišką bei susijusią su skandalu medžiagą (pvz. V. Adamkaus įvykdytą J. Borisovo apdovanojimą ir R. Pakso - suteiktą pilietybę) gali pasirodyti, kad VSD teikia Prezidentūrai ne-

vienareikšmę, nepilną ir netikrą informaciją. Ir kas gali paneigti, kad teismas neperkvalifikuos tiek kaltinimų, tiek ir kaltųjų?

Teismo sprendimas nustatant kaltę ir kaltus griežtai sureglamentuotas kodeksu. Teisėjai irgi gali klysti - įmanoma apeliacija, Aukščiausiasis teismas bei proceso atnaujinimas dėl naujų aplinkybių (K. Prunskienės atvejis). Pagaliau jau turime ir tarptautinį pagalbininką - Strasbūrą. Bet ne žlungančių partijų priešlaikinį verdiktą.

Mažiausiai visuomenė žino draudimą liudyti prieš save. Šis principas neįtvirtintas ir mūsų įstatymuose. Tačiau šią spragą baigia užlopyti žiniasklaida, įvairiose laidose prievartaudama Prezidentūros darbuotojus ir liberaldemokratus prisipažinti svetimas klaidas. Kitos nuomonės dėstymas demonstratyviai pašiepiamas, paneigiamas ir vertinamas kaip išsisukinėjimas. Tuo tarpu pasaulyje yra privaloma procesinė procedūra, perspėjanti įtariamąjį, kad viskas, ką jis pasakys, bus panaudota prieš jį teisme. Lietuvoje vietoje perspėjimo - atviras spaudimas: akivaizdi ČK, KGB rudimentinė liekana. Svarbiausia, kad viešai demonstruojama! Kadangi 54% lietuvių nukentėjo nuo sovietinio režimo, o šis prievartos aidas deklaruojamas demokratijos fone, automatiškai kelia įtarimą apie slepiamą, formuojamą ar siekiamą neteisę. Visuomenės reakcija iš karto atsisuka prieš prievartautojus. Ypač prieš nekontroliuojamai besisklaidančius televizijoje.

Taip žiniasklaidininkų neapgalvotų veiksmų dėka visuomenė įsisavins dar vieną ją ginantį demokratijos principą, draudžiantį liudyti prieš save.

(Bus daugiau)

PRENUMERUOKITE DIRVĄ	
	METAMS - \$40,
	PUSEI METŲ - \$25,
	PIRMA KLASE - \$63,
	ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
	METAMS - \$115.00

Venta įteikė kun. J. Bacevičiui jos ištrauktą laimingą loterijos bilietą.

JURGINĖS RUDENS ŠVENTĖ

Lapkričio 16 d., sekmadienį, Šv. Jurgio bažnyčioje parapijos choras užbaigė nuostabią giesmę Mišias, kurias aukojo klebonas kun. Juozas Bacevičius. Iš ten žygiavom į parapijos salę, kur mūsų laukė rudens gėlėmis puošti stalai, o pasieniais buvo išdėstytos gausios kinietiškos loterijos dovanos.

Priekyje prie scenos stovėjo dailininko R. Laniausko pieštas didelis paveikslas, dovanotas šiai Rudens šventei. Visi juo gėrėjosi ir, aišku, pirkė bilietus jam laimėti. Greta buvo futbolininko Jurevičiaus sportiniai marškiniai su jo pavarde ir Nr. 83. Kitur visus viliojo įvairūs rakandai, vaikų žaislai, kimšti meškiukai, dovanų krepšiai ir t.t. Už tai tenka padėka Rudens šventės rengėjams, kurie virš šimto dovanų sutelkė iš versli-

ninkų ir pavienių aukotojų. Kitam pasienyje buvo laimės ratai, stalas su kava ir gausiais pyragais ir pietų patiekalai.

Scenoje šventės dalyviams garsintuvu Kęstutis Civinskas skelbė - kalakutų, kumpių ir “Napoleono” torto laimėjusius numerius. Jam padėjo parapijos atžalynas - tarp stalų platindami loterijos bilietus ir vėliau pasukdami laimės ratą laimėjusiems numeriams paskelbti.

Šventės svečiams susėdus prie stalų mergaitės su vežimėliu išvežiojo skanios sriubos dubenėlius. Prie maisto bufeto su šypsena padavėjos dalino skanėstus: kalakutą, jautieną, bulvių košę, kukurūzus, troškintus grybus, salotas ir padažus.

Loterijų buvo daug ir jų laimėtojai su džiaugsmu jas nešėsi prie savo stalų. Kiniečių lote-

rijoje dail. R. Laniausko paveikslą laimėjo Debra Zeldonis, futbolininko Jurevičiaus sporto marškinius - Andrius Belzinskas.

Taip neužiomis prabėgo kelios valandos. Maloniai bendravo atvykę iš plačiųjų Clevelando apylinkių. Jei kalboms pritrūko laiko, mes vėl laukiame jūsų mus aplankant artimiausiu laiku.

Rudens šventė buvo užbaigta didžiosios - piniginės loterijos traukimais. Juos pravedė kun. Juozas Bacevičius ir parapijos tarybos pirmininkas Steve Kristoff. Dovanas laimėjo: 1,000 dol. - Susan Thomas, 500 dol. - Gintaras Civinskas, 300 dol. - Aras Klimas ir po 100 dol. laimėjo Colin Norton ir John Zorska.

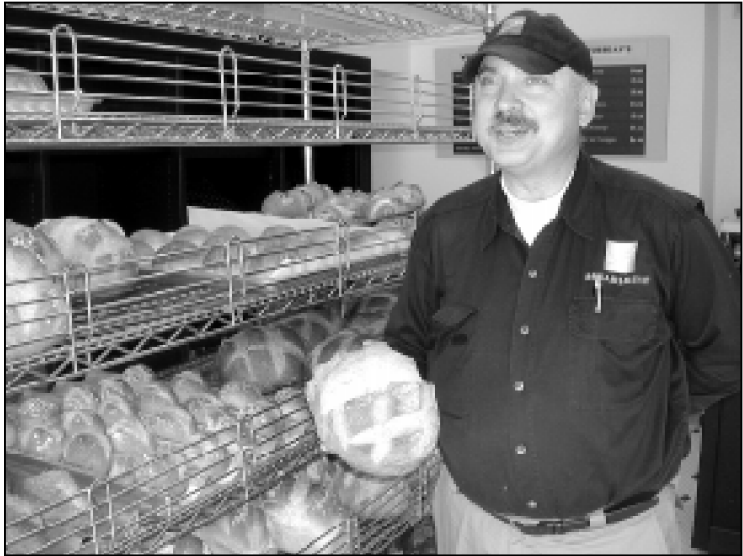
Ger. Juškėnas

POEZIJOS KONKURSAS

JAV LB Švietimo tarybai pageidaujant, išeivijos jaunimo lietuviškos patriotinės poezijos konkurso terminas pratęsiamas iki 2004 m. sausio mėn. 10 d.

Slapyvardžiu pasirašytus eilėraščius siųsti vertinimo komisijos pirmininkei dr. Jolitai Kavaliūnaitei, 3332 Boyne Rd., Barberton, Ohio 44203.

JAV LB Clevelando apylinkės valdyba

“Breadsmith” kepyklos savininkas Ginius Mačys rodo šviežiai iškeptą prancūzišką “boule” duoną. Ed Klimo nuotr.

NAUJA KEPYKLA - LIETUVIŠKOSE RANKOSE

*Retai pas mus kvepėdavo ragaišis,
Retai nuo pečiaus dvelkė šilima.
Todėl, kai duoną, būdavo, užmaišius
į pečių malkas kraudavo mama,-
tai mus, mažus, klupdydavo ant lovos.
Duonelė, ji sakydavo, šventa.
Ne veltui, pirmą kepalą pašovus,
Žegnodavo jį drebančia ranka.
O kai lig soties duonos prižiaumoji,
Tai ir į aslą nukrenta pluta.
Pamatęs tėvas šaukštu užsimoja:
Pakelk, sūnau, duonelę!
Ji - šventa.*

Just. Marcinkevičius

Duona - vienas iš seniausių žmonių valgių. Lietuviams - duona susijusi ne tik su lietuvių buitimi, bet ir su tautosaka - papročiais, apeigomis ir tradicijomis.

Paskutiniu metu amerikiečiai dažniau ir dažniau džiaugiasi atradę “tikras”, europietiško stiliaus duonas: skanias, kvapnias kepalėlius, kuriuos su pagarba ir pasididžiavimu senoviškais būdais kepa prityrę kepėjai. Lapkričio mėnesį Lakewood, OH, (Cleveland priemiestyje), atsidarė nauja “Breadsmith” kepykla, kuria didžiuojasi savininkai Ginius Mačys ir žmona Sabine Kretzschmar. Ši kepykla kepa duoną, ragaišį, ir pyragus pagal senoviškus metodus, bet su naujoviškais pagerinimais. “Duona visiškai natūrali, be jokių cheminių priedų,” aiškina Ginius Mačys. “Mes kepame duoną šešių tonų svorio akmeninėje krosnyje, kurią importavome iš Italijos.” Kepykla kasdien iškepa maždaug 400 kepalukų keliolikos rūšių duonos, ir šalia to dar kepa pasigardžiavimui saldžių kepinių. Vienos savaitės kepimui užsakoma maždaug 10,000 svarų miltų! Ši yra 34-ioji “Breadsmith” kepykla Amerikoje, ir 3-ioji Ohio valstybėje; jų receptais keptos duonos yra laimėjusios daugelį konkursų.

Sakoma, kad lietuviai - vaišingi ir dosnūs. Tie bruožai nuspalvino kepyklos pačias pirmąsias (ir kone sunkiausias!) įsikūrimo dienas. Kaip daugelis pirmosios kartos amerikiečių lietuvių, Ginius, augęs lietuviškoje šeimoje, ir lankydamas lituanistinę mokyklą, įsisąmonino spaudos ir švietimo svarbą. Taigi, pirmosios darbo dienos pelną Ginius paaukojo Lakewood viešajai bibliotekai, kuri aptarnauja vieną iš Cleveland, OH, priemiesčių.

Vos praėjus savaitei, vėl kepykla paaukojo skanių bandelių ir duonos Šv. Jurgio parapijos Rudens festivaliui, bei prižadėjo Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos mokiniams parodyti, kaip duona paruošiama ir kepama.

Savininkai tikisi, kad, kaip ir būdavo senovėje, kepykla taps nuolatinė “šilta vieta” kaimynystėje, viliodama visus stabtelti, pasižmonėti, pasigardžiuoti... O mes linkime Giniui ir Sabine sėkmės ir skalsos!

(“Breadsmith” kepykla yra 18101 Detroit Ave., sankryžoje Detroit ir West Clifton gatvių. Telefonas (216) 529-8443.)

Tortų stalas visus stebino...

G. Juškėno nuotraukos

CHICAGO, IL

Premijų 21-oji įteikimo šventė įvyko PLC, Lemonte, IL. Ją rengė JAV LB Kultūros taryba. Šventę pradėjo Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė, programą vedė Dalia Sokienė, premijų šventės mecenatas - Lietuvių fondas, o vienos premijos dydis - 1,000 dol. Po kun. Algirdo Palioko susikaupimo

žodžio, vyko premijų įteikimas.

LF premijas įteikė valdybos pirm. Povilas Kilius. Radijo premija įteikta Alfonsui Dzikiui už ilgametį “Tėvynės garsų” radijo laidų vedimą Hartforde, Connecticut valstijoje. Teatro premija skirta Julijai Dantienei iš Philadelphiajos. Dailės laureatas - Rimas VisGirda, keramikas, kuris sakosi esąs “oficialiai gimęs lietuvis”. Žurnalisto pre-

mija šiais metais skirta Edvardui Šulaičiui, rašančiam ne viename laikraštyje jau 50 metų. Tautinių šokių mokytojos laureate tapo Jadvyga Reginienė, kuri visą gyvenimą paskyrė lietuvių tautiniams šokiams. Muzikos premijos laureatė Giedra Gudauskienė iš Los Angeles negalėjo dalyvauti šventėje. Jos muzikinis kraitis tikrai didelis.

LIETUVA IR PASAULIS

“PREZIDENTO IŠVYKA Į IRAKĄ YRA PER DIDELĘ PRABANGĄ”

Seimo nario liberalcentristo Kęstučio Glavecko nuomone, prezidento Rolando Pakso išvyka į Iraką yra per didelė prabanga Lietuvai: “Nors tai buvo iš anksto planuota kelionė, išleisti ne mažiau kaip 100 tūkstančių litų tam, kad kelioms valandoms aplankyti karius Irake, yra per didelė prabanga kraštui”. Jo nuomone, daug efektyviau ir paprasčiau buvo galima pervesti kiekvienam kariui po 300 eurų dovanų arba skirti jiems nemokamą pokalbį ar videolaiką su namiškiais.

“Tokios dovanos būtų daug logiškesnės, negu pačiam nusikristi ir parodyti save ir savo komandą”, - mano K. Glaveckas, kritiškai įvertinęs prezidento apsilankymą Irake. Šiuo metu Irake tarnauja per 100 karių iš Lietuvos.

Kartu su valstybės vadovu į Iraką išvyko jo patarėjas gynybos klausimais Algirdas Norkus, Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, kiti aukšti Krašto apsaugos ministerijos pareigūnai.

BABILONO STOVYKLOJE PASVEIKINO LIETUVOS KARIŠKIUS

Babilono stovykla, lapkričio 19 d. (PAP-ELTA). Lietuvos prez. Rolandas Paksas aplankė Irake tarnaujančius Lietuvos kariškius. Jis Babilono stovykloje taip pat susitiko su tarptautinės divizijos, atsakingos už Irako vidurio ir pietų zoną, vadu lenkų generolu Andrzej Tyszkiewicz.

Lenkijos kontroliuojamoje zonoje dislokuoti 45 Lietuvos kariškiai. Jie priklauso Lenkijos motorizuotajam batalionui. Lietuviai patruliuoja šioje zonoje, lydi vilkstines. “Norėjau įsitikinti, kad mūsų kariai čia yra saugūs. Be to, lapkričio 23-ioji - mūsų kariuomenės šventė, tad atvykau perduoti jiems sveikinimų”, - sakė žurnalistams R. Paksas.

Paklaustas, kaip Lietuvos gyventojai vertina savo kareivių nusiuntimą į Iraką, R. Paksas atsakė: “Tikrai teigiamai”. “Artimiausiu metu tapsime NATO nariais. Lietuvoje nėra politinių problemų dėl mūsų kariškių buvimo čia”, - pridūrė prezidentas.

R. Pakso vizitas Babilono stovykloje truko apie pusantros valandos. “Padėkojau ponui Prezidentui už tai, kad man patikėjo vadovauti puikiems kariams iš Lietuvos, ir paprašiau jį ir ateityje remti mūsų diviziją”, - pareiškė po susitikimo su R. Paksu generolas A. Tyszkiewicz.

RUSIJOS MOKSLO IR MENO VEIKĖJAI RAGINA PUTINĄ SUSIRŪPINTI KURŠIŲ NERIJĄ
Maskva, lapkričio 19 d. (ITAR-TASS-ELTA). Grupė Rusijos akademikų, kultūros ir meno veikėjų nusiuntė RF prezidentui Vladimirui Putinui laišką, kuriame raginama apsaugoti nuo išnykimo Kuršių neriją. Laiško autoriai pažymi, kad netoli Kuršių nerijos, kuri yra įtraukta į Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo sąrašą, pradedami naftos gavybos darbai, galintys turėti pražūtingų padarinių aplinkinių teritorijų ekologijai.

“Visame pasaulyje yra ne daugiau kaip penkios nerijos, dydžiu prilygstančios Kuršių nerijai, kuri neturi analogų pagal reljefo unikalumą, klimato savitumą, kraštovaizdžio mozaikiškumą, floros ir faunos gausumą”, - rašoma laiške. O naftos gavybą jūros šelfe visada lydi avarijos, kurių padarinius, pavyzdžiui, paplūdimių užteršimą, galima likviduoti tik nukasus pačią neriją. Išnykus Kuršių nerijai, susilietų sūrūs Baltijos jūros vandenys ir Kuršių marios. Tatai pražūtingai pažeistų ekologinį šios zonos balansą. “Reikia pasirinkti - arba trumpalaikiai prioritetai, susiję su kompanijos “LUKoil” pelnu iš naftos gavybos, arba unikalaus gamtos ir kultūros paveldo apsaugojimas nuo pražūties”, - pabrėžia kreipimosi autoriai.

Tarp laišką pasirašiusių Rusijos kultūros ir meno veikėjų - rašytojai Andrejus Bitovas, Fazilis Iskanderas, Anatolijus Pristavkinas, Borisas Strugackis, dramaturgas Aleksandras Gelmanas, aktoriai Michailas Kozakovas, Olegas Basilašvilis.

PREZIDENTAS PASVEIKINO LATVIJĄ NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENOS PROGA

Vilnius, lapkričio 18 d. (ELTA). Latvijos nacionalinės šventės - Nepriklausomybės dienos - proga Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas pasveikino Latvijos Respublikos prezidentę Vaira Vike-Freiberga ir visus Latvijos žmones.

Sveikinime Latvijos vadovei R. Paksas pažymėjo, kad abi baltiškąsias tautas sieja istoriniai ryšiai, o valstybių ateitis grindžiama tomis pačiomis vertybėmis ir tais pačiais siekais.

“Lietuvos ir Latvijos strateginis tikslas - narystė NATO - jau ne už kalnų. Greitai būsime ir Europos Sąjungoje, todėl jau dabar galime galvoti, kaip kartu veiksime kurdami vieningą, klestinčią ir saugią Europą, Europą be skiriamųjų linijų”, - rašoma Lietuvos vadovo sveikinime. Prezidentas R. Paksas išreiškė įsitikinimą, kad narystės euroatlantinėse struktūrose nesusilpnins siekių plėtoti dvišalius ryšius.

LGITIC inf.

Jurgis Razma, Dalia Puškorienė ir Andrius Kubilius susitikimo metu liepos 11 dieną Lietuvos Seimo rūmuose Vilniuje.

IR VARŠUVOJE LIETUVOS PREZIDENTAS NEIŠVENGĖ “SUNKIŲ KLAUSIMŲ”

Varšuva, lapkričio 20 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos prezidentas Rolandas Paksas Varšuvoje susitiko su Lenkijos Respublikos prezidentu Aleksander Kwasniewski.

R. Paksas Lenkijos sostinėje sustojo grįždamas iš Irako, kur lankė tarptautinėje operacijoje “Laisvė Irakui” dalyvaujančius Lietuvos karius, domėjosi jų gyvenimo ir saugumo sąlygomis.

Lietuvos ir Lenkijos vadovų pokalbyje, pasak Lietuvos prezidento spaudos tarnybos, aptarti R. Pakso vizito Irake rezultatai. Lietuvos prezidentas Bagdade susitiko su Jungtinės koalicijos laikinosios administracijos vadovu ambasadoriumi Paul Bremer, aplankė tarptautinėje operacijoje tarnaujančius Lietuvos karius jų dislokacijos

vietose Babilone ir šalies pietuose netoli Basros, susitiko su jungtinių pajėgų vadais.

R. Paksas sakė didžiuojąsis lietuvių karininkais ir kariais, dalyvaujančiais tarptautinėje misijoje Lenkijos vadovaujamos daugianacionalinės divizijos sudėtyje. “Kiekviena Lenkijos motina ir kiekvienas tėvas gali didžiuotis savo sūnumis, atliekančiais šią atsakingą misiją”, - sakė jis.

Tuo tarpu, pasak Lenkijos naujienų agentūros PAP, be vizito Irake rezultatų, abiejų šalių prezidentai aptarė ir padėtį Lietuvoje bei “sunkius klausimus”, susijusius su žiniasklaidos pranešimais apie politinį skandalą šalyje.

“Tikimės, kad visos šios problemos bus išaiškintos remiantis demokratinėmis pro-

cedūromis”, - pareiškė po beveik valandą trukusio susitikimo A.Kwasniewski.

“Nepažeidžiau nei priesaikos, nei Konstitucijos”, - patikino Lietuvos prezidentas. Žurnalistų paklaustas, kokios priežastys nulėmė, kad jis atsidūrė tokioje situacijoje, R. Paksas atsakė: “Gal ne tas žmogus tapo Lietuvos prezidentu”.

Lenkijos prezidentas pabrėžė, jog R. Paksas jį patikino, kad padėtis Lietuvoje išliks pastovi ir kad Lietuva ryžtingai sieks svarbiausių savo politikos tikslų - narystės NATO ir Europos Sąjungoje, palaikys su Lenkija strateginės partnerystės ryšius.

Po Lietuvos ir Lenkijos vadovų pokalbio R. Paksas susitiko su lenkų žiniasklaidos atstovais.

LIETUVOS APDOVANOJIMAI - ES PAREIGŪNAMS

Vilnius, lapkričio 19 d. (ELTA). Baigdamas vizitą Briuselyje Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis įteikė valstybės apdovanojimus 3 Europos Sąjungos institucijų pareigūnams, daug prisidėjusiems prie Lietuvos derybų dėl narystės ES sėkmės.

Valstybės apdovanojimus Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas ES pareigūnams paskyrė šiemet liepos 6-ąją minint Valstybės dieną. Taip buvo įvertintas jų indėlis siekiant, kad stojimo į ES derybų rezultatai būtų palankūs ir teisingi Lietuvai.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžius įteiktas ES Tarybos Generalinio sekretoriato Plėtros padalinio vadovui Christos Katharios ir buvusiam Europos Komisijos Plėtros generalinio direktorato Lietuvos

grupės vadovui Anders Heriksson. Buvusiam tos pačios grupės pareigūnui Alberto Cammarat įteiktas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius.

Abu šie pareigūnai šiuo metu dirba kituose Europos Komisijos padaliniuose. Per apdovanojimų įteikimo ceremoniją Lietuvos misijoje prie Europos Bendrijų A.Valionis pabrėžė tikįs, kad apdovanojieji pareigūnai ir toliau išliks Lietuvos draugai.

Ministras taip pat pažymėjo, kad dabarLietuva dalyvauja svarstant visai Europai svarbius reikalus, jau tapusius ir Lietuvos reikalais.

Lietuvos valstybės apdovanojimais pagerbtų ES institucijų atstovų teigimu, Lietuvos derybos dėl narystės ES jiems buvusi neįkainojama patirtis. Pareigūnai atkreipė dėmesį į derybose vyravusią abipusio pasitikėjimo dvasią ir užsimezgzusius glaudžius bei draugiškus ryšius su Lietuva.

Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas, kuris kaltinamas savo patarėjų ryšių turėjimu su Rusijos gangsteriais, pareiškė nesitrauksias iš savo pareigų. Ši nedidelė Baltijos valstybė pateko į politinę krizę, kai Saugumo tarnyba pranešė, jog prezidentūra ir kai kurie jos pareigūnai turėjo ryšius su Rusijos mafija. Manoma, kad Parlamentas gali jį apkaltinti (*for his impeachment*). “Skandalai prasideda ir skandalai baigiasi ir aš tikrai tikiu, kad ir šis praeis”, - pasakė R. Paksas, pareikšdamas, kad jis nėra padaręs ką nors blogo, rašo *New York Times* lapkričio 21 d. laidoje.

Doloresa Kazragytė

GYVENKITE!

Buvo vasara. Dešimt kilometrų pėsčia ankstų rytą kulniavau smagiai nusiteikusi į bažnytkaimį išklaudyti sekmadienio mišių. Iš abiejų pusių miškai, pušų viršūnės parėmusios žydrą dangų. Mažu autobusiuku grįžtu atgal. Tik aš ir vairuotojas. Kelias rangosi lyg milžiniška juosta. Vidudienis. Karšta.

Ant kelio stovi moteris. Stabdo. Sustojame. Įlipa. O, Dieve! Jauna, graži, šviesiaplaukė, veidas apibraižytas, balti marškinėliai iškruvinti, basa, išgėrusi. Pirmiausia ėmė labai nuoširdžiai atsiprašinėti, kad neturi pinigų bilietui: ją paliko draugai, ji užmokės, kai autobusiukas grįš atgal, ji gyvena tuoj už miško netoli kelio... (Galvoju: tuoj už miško gyvena Stasys su antra žmona Ona, šiek tiek pažįstu - kartais perku pieną. Bet kas ji? Jos neteko matyti.) O moteris vis atsiprašinėja ir atsiprašinėja. Vairuotojas kelintą kartą sako: “Nieko tokio. Važiuokit. Parvešiu”. O ji vis nervinasi. Sakau: “Jei nieko prieš, aš užmo-

kėsiu. Galėsite vėliau man užnešti. Aš gyvenu prie ežero, šalia Irenos sodybos”. Sutiko. Nupirkau bilietą. Privažiuojame Stasio sodybą. Padėkoja. Išlipa.

Praėjo mėnuo. Prie mano namelio ateina nepažįstama mergaitė, gal kokių keturiolikos, ir sako: “Aš atnešiau skolą, mama liepė perduoti”.

Truputį pasikalbėjome. Stasys - tos moters tėvas, o mergaitė - jos dukra, Stasio anūkė. Gyvena Ukmergėje.

- Kaip laikosi mama? - klausiu. - Ar atvažiavusi?

- Ne, - sako, - liko su tėveliu namuose. Gerai laikosi.

Jei nebūčiau tada mačiusi Anelės ant kelio (toks mamos vardas), gal atsakymas neatrodytų liūdnas.

Vieną rytą ateina takeliu mano kaimynė Irena ir sako:

- Mirė Stasio duktė Anelė. Sako, nusižudė tabletėmis. Labai gėrė, vargšė. Einam, aplankysim. Pas Stasį šarvos.

Pavakarys. Einam. Kiekvieną vasarėlę kartą, du, tris

Naujai išrinktoji JAV LB bendradarbiavimo su Lietuva komisija: Vytautas Maciūnas, Angelė Nelsienė, Dalia Puškorienė, Dalia Giedrimienė ir Gediminas Leškys. A. Sakalaitės nuotr.

einu prie ežero išlydėti ką nors į Amžinybę.

Žydi darželio gėlės, tupi katinas, laksto šunėkas, apačioje kalnelio, prie kūdros, dvi gražios Stanislovo karvės ganosi, plaukioja antys. Pilnas kiemas mašinų, pilna žmonių viduje, verandoje, kieme. Virtuvėlėje minkomas faršas, troškinami mėsos gabalai, skutamos bulvės (bus cepelinai). Moterys pluša sukaitusios...

Įeinu vidun. Raštuotas užtiesalas ant sienos, šventas paveikslas. Spragsi žvakės. Ta pati - Anelė. Gelsvų plaukų vainikas gaubia baltą gražų veidą. Kokia jauna! Kokia rami ir graži. Sukalbame rožinį. Išeinu į kiemą, atsėdau ant suoloelio prie žydinčių ir skleidžiančių palaimingą vaikystės vasarų kvapą violetinių fliokų. Prieina Laimutė - Anelės duktė.

- Sėskis, - sakau, - papasakok apie mamą, jei nori, žinoma. Ji labai graži buvo, ar ne?

- Ir gera, - nuleidusi akis tyliai prakalbo mergaitė. - Tik nelaiminga. Jau apie dešimt metų, taip pasakojo tėtis, grįždavo iš darbo dažnai išgėrusi. Tėtis negeria. Baisiai norėjo ją išgelbėti. Visai bandė. O ji kasmet vis labiau... Aš nuo mažens matydavau ją verkiančią. Labai kankinosi. Bandė gydytis ne kartą. Nepadėjo. Sakydavo: Kam aš jums tokia reikalinga? Verkdavo ir verkdavo, gerdavo ir gerdavo. Tą vakarą irgi... Atgulė. Tėtis buvo išvažiavęs į kaimą. Atnešiau šaltos sulos šotėlį, pastaciau prie lovos, prisėdau, glosčiau jos rankas. O ji verkė... Upeliais tekėjo ašaros, ir vis kalbėjo: “Nedaryk taip, kaip aš, priešinkis, bėk kuo toliau... Paskui bus vėlu”. Ryte radome mirusią. Vaistų kažkokių atsi-nešusi buvo. Visą buteliuką išgėrė. Ji daugiau nebegalėjo ištverti.

Kitą dieną palaidojome mažose kapinaitėse. Aukštai padangėje sklandė gandrų pora. O, kokio laisvė, kokio harmonija! O smėlis - dunkst, dunkst į Anelės karstą. Ir viskas atrodo paprasta, nebaisu, skaidru ir šviesu.

Kas tas Likimas? Kas ta Apvaizda? Kodėl ji vienam - tokia nepakeliama, kitam - pakenčiama, o trečiam - visai sklandi ir palanki? Anelė paveldėjo tokį sunkų kryžių,

gavo sužalotą prigimtį, ir visa aplinka taip tiko tai prigimčiai grimzti į duobę, kad jos nuodėmės čia nėra. Evangelijoje pagal Luką pasakyta: “Kas tartų žodį prieš Žmogaus Sūnų, tam bus atleista, o kas piktžodžiaus Šventajai Dvasiai, tam nebus atleista”.

Anelė nevaikščiojo į bažnyčią, nepažino Žmogaus Sūnaus, nepajėgė Jo sutikti, gal retsykiais keikdavo Dievą, kad ją tokią sukūrė, bet... Ji nieko neskriaudė, buvo ištikima savo vyrui, mylėjo dukrelę, norėjo kitaip gyventi.

Kaip žydi darželiuose neužmirštuolės, tulpės, nasturtos, visokios gėlės gėlės, kokie laimingi kryžstauja mažyliai Ažuolyne, kaip palaimingai šildosi katinai saulutėje. O ramybė miške, ežerų rūkas rytais, melancholiškas spindesys ir ramybė vakaro žaroje... Kiek daug visur žiedų, žalumos, kiek daug turime dangaus, žvaigždžių, kaip nuostabu rasti baravyką, uogauti, kokio palaima pasinerti karštą dieną į pakelės ežero vėsą, kokie nenusakomo grožio saulėtekiai ir saulėlydžiai, ypač kaime. Kaip malonu rytą niekur neskubėti ir gerti kavą lovoje su gera knyga, o pasiklausius Mocarto “Vakaro serenados”, lėtai žingsniuoti namo po žvaigždėtų dangaus kupolų, netelpant širdžiai krutinėje, kad žemė gali būti tokia graži. Galėčiau vardyti ir vardyti tas grožybes. O geri draugai, kuriais visada gali pasitikėti, sulaukti užuojautos. Gailestingumo, meilės...

Viskas mums, viskas mummyse. Tik, deja, ne po lygiai padalyta. Ir nieko čia nepakeisi.

Nepražiopsokime. Išmoki-me pamatyti ir pasiimti, kas duota. Ir negriebti to, kas nepriklauso. Ir gyvenkime. Švelnieji, liūdnieji, gerieji! Gyvenkite!

Dailininkė Magdalena Stankūnienė Molėtų rotundoje prie savo kūrinių parodos, kai ji šią vasarą lankėsi Lietuvoje.

VERTYBIŲ SĄRAŠE - BAŽNYČIŲ VARGONAI IR INTERJERAI. Kultūros vertybių apsaugos departamentas, Kultūros paveldo centro teikimu, į LR nekilnojamųjų kultūros vertybių registro statinių puošybos ir įrangos sąrašą įrašė 38 objektus. Į sąrašą tarp kitų vertingų vargonų įrašyti Pakruojo rajono Klovainių miestelio Švč. Trejybės bažnyčios vargonai, pagaminti 1884 m. Juozapo Radavičiaus vargonų dirbtuvėje, taip pat Kėdainių rajono Dotnuvos miestelio Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčios vargonai, sukurti apie 1827 m., bei Kėdainių Šv. Jurgio bažnyčios aštuonioliktojo amžiaus pabaigos vargonai. Į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą taip pat įtrauktas Kauno šventųjų apaštalų Petro ir Pauliaus arkikatedros bazilikos interjeras ir įrenginiai, Liudo Truikio sienų tapyba “Angelai”, sukurta apie 1957 m. Kauno Švč. Jėzaus širdies bažnyčioje, ornamentinė ir figūrinė sienų tapyba Šv. Mikalojaus bažnyčioje Vilniuje ir kt.

JAUNOJI DAILININKŲ KARTA. Vilniuje, “Arkos” galerijoje jauniausia menininkų karta - Justino Vienožinskio dailės mokyklos absolventai - supažindina su debiutiniais savo darbais “13 auditorija”. Jų parodos pavadinimą lėmė konkreti 13-u numeriu pažymėta klasė, kur sukurti dauguma jaunųjų menininkų darbų. Pasak parodos organizatorių, ekspozicija įdomi kaip ateinančios kartos kūrybinės orientacijos ir ambicijų pavyzdys, jų darbai žymi dabartį ir tampa nuoroda rytdienai. Patys autoriai teigia fiksuojantys mokyklą ir studijų būklę bei teikiantys pirmenybę mąstymui “įvairiomis kryptimis”. Parodoje dalyvauja aštuoni autoriai - Žygis Papartis, Gina Rokaitė, Urtė Budinaitė, Kotryna Kazickaitė, Monika Rakauskaitė, Rytis Alekna, Ula Petronytė, Olga Usik - kuriantys tapybos, grafinio bei “web” dizaino, videomeno, literatūros ir grafiti srityse. Paroda veiks iki gruodžio 2 d.

Eltos inf.

NESANTAİKA IR PO KARIO MIRTIES

Ltn. Slavėnas palaidotas

Aleksas Vitkus

Kai Irako teroristai, smogikai ar sukilėliai lapkričio 2 Irake netoli Bagdado numušė amerikiečių kariuomenės transportinį CH 47 Chinook sraigtasparnį, jame žuvo 16 Amerikos karių. Tai buvo vienas iš skaudžiausių, pareikalavusių daugiausiai aukų, pokario dienomis Irake įvykių. Netrukus po to paaiškėjo, kad tą sraigtasparnį valdęs pilotas buvo lietuvių kilmės karininkas Brian D. Slavėnas. Apie tai plačiai rašė visa Amerikos spauda. Lietuvių spaudoje pasirodė keli straipsniai apgailestaujantys to jauno (vos 30 metų amžiaus) kario žiauriai ir netikėtą mirtį.

Kaip rašė Amerikos spauda, Brian Slavėnas buvo lietuvio imigranto sūnus, karininkas, sraigtasparnio pilotas, visai neseniai iš University of Illinois pelnęs pramonės inžinieriaus diplomą. Kilęs iš garsios Slavėnų - Jakubėnų giminės, gimęs DeKalb, IL, mieste 1972 m. gruodžio 19 d. Gyveno Indianos ir Illinois valstijose. Kuklus jaunuolis, mėgęs muziką, puikus mokinys, aukšto ūgio - 6 pėdų ir 5 colių, gimnazijoje pasižymėjęs kaip geras sportininkas, krepšinyje, lengvoje atletikoje ir net šachmatuose. Sekdamas tėvo pėdomis, įžengęs į jo pamėgtą kariškąjį gyvenimą.

Praėjo daugiau kaip savaitė, kol žuvusiojo lietuvio kūnas grįžo į jo tėviškę, nedidelį, vos apie 4,300 gyventojų, miestą Genoa, IL, apie 60 mylių į šiaurės vakarus nuo Čikagos. Nors velionio palaikus sutiko visa Brian šeima su dideliu ir neslepiamu artimo asmens netekimo skausmu, čia pat iškilo ir nesutarimai, įtaigoti labai skirtingų pažiūrų į Irako karo prasmę ar reikalingumą.

Žuvusio kario motina, pensininkė, buvusi profesorė, Rosemarie Dietz-Slavėnas, jau nuo pirmojo dykumos karo laikų žinoma kaip aktyvi kovotoja prieš bet kokią karą, tvirtino, kad jos jauniausias sūnus žuvo kare, prieš kurį jis pats buvo nusistatęs, ir į kurį jis buvo prievarta įjungtas. Ji tvirtina, kad jos žuvęs sūnus, prieš išvykdamas į Iraką, buvo pats nusistatęs prieš tą karą ir kad jis net buvo bandęs išstoti iš savo Illinois Tautinės gvardijos dalinio. O tėvas, Ronald, aiškina, kad Brian, kuris neseniai buvo gavęs vyr. leitenanto laipsnį, ir priklausė Illinois

Tautinei gvardijai, buvo karininkas, kuris mėgo karinį gyvenimą, ir kuris tikėjo, kad jis Irake kovojo už Ameriką ir už Irako geresnę ateitį. Su juo pilnai sutinka ir vyriausias sūnus Eric, kuris 1983 metais dalyvavo invazijos veiksmuose į Grenadą.

Įrodinėdamas korespondentams, kaip Brian mėgo karinį gyvenimą, tėvas jiems paskaitė vieną iš Brian laiškų: “Kai aš grįšiu, gal įsirašysiu į aktyvią karo tarnybą. Kariuo-

nimą, o ne jo karinę mirtį. Žinau, kad to norėtų ir Brian”. Su tuo nesutiko Brian vyresnysis brolis Eric, jai taip priekaištau-damas: “Ji nenori Amerikos vėliavos ant Brian karsto, ji neleidžia tradicinio kariškų laidotuvių paskutinio atsisveikimo trimitavimo, o tai mano tėtis ir aš juntame, kaip skausmingus dūrius į mūsų abiejų širdis”.

Lapkričio 11 dieną, dvi dienas prieš laidotuves, Rockforde gyvenanti motina dalyvavo veteranų dienos minėjime, kurį rengė nedidelė vietinė prieš karą protestuojančių grupė. Matėsi didelis plakatas: “Melskimes už taiką, dirbkime taikai”. Gavo progą pakalbėti ir Rosemarie Dietz-Slavėnas. “Aš nenoriu, kad mano sūnus būtų palaidotas kariškoje uniformoje. Bet yra neįmanoma jį palaidoti ir civiliniuose rūbuose”, - griaudė ji vis labiau kylančiu balsu. - “Čia nėra jo kūnas, tik palaikai”. Paskutinį žodį ji ištarė tokiu balsu, lyg norėdama tuo ir pati save paskandinti savo kraupiam skausme.

Sekančios dienos vakare susirinkę Genoa miestelio veteranai ir Brian tėvas, su jo abiem broliais, atliko žuvusiojo pagerbimo apeigas. Generolas Randal Thomas Brian tėvui įteikė Amerikos aukštuo-sius pasižymėjimo ordinus “Bronze Star” ir “Purple Heart”. Tradiciniai žuvusiojo tėvams yra įteikiamos dvi gražiai sulankstytos į trikampius Amerikos vėliavos. Kadangi iškilmėse Brian motina nedalyvavo, vėliavos buvo įteiktos tėvui ir vyriausiam broliui Eric. Motina buvo sakiusi, kad ji tos vėliavos nenorinti.

Pagaliau buvo prieita prie šio tokio kompromiso. Laidotuvės įvyko ketvirtadienį, lapkričio 13 dieną. Gedulingos pamaldos buvo atliktos Genoa miestelio Faith United Methodist bažnyčioje, kur ant karsto nesimatė Amerikos vėliavos, o tik liūdnei puikavosi puokštės raudonų, baltų ir mėlynų gėlių. Brian motina bažnyčioje neleido atlikti jokių karinių ceremonijų.

Po apeigų bažnyčioje ir netoli nuo bažnyčios esančiose kapinėse, kitame miestelio pakraštyje, prie Genoa Veteranų namų, Brian tėvas ir abu jo broliai, Eric ir Marcus, dalyvavo ceremonijoje, kur žuvusis buvo kariškai pagerbtas 21

Susikaupimo minutė karo audroje. AFP nuotr.

menėje man būtų nebloga ateitis. Kariškas gyvenimas juk veda prie sveiko gyvenimo stiliaus. Kaip karininkas, pilotas, aš neblogai ir uždirbu. Tiesą pasakius, aš nieko prieš čia Irake ir ilgiau pabūti”. Mėgo jis skraidymą, ir draugai prisimena, kaip jis džiaugdavosi, kai jam praskrendant pro kokį būrį irakiečių, jų dauguma jam draugiškai mojuodavo.

Giliai sujaudinta dėl savo sūnaus mirties, ir kietai įsitikinusi prezidento Bush vedamos politikos neteisėtumu, motina nesutiko laidoti sūnų Amerikos kariuomenės parūpintame karste, ir neleido, kad karstą dengtų Amerikos vėliava. Tėvas ir brolis Eric betgi tvirtino, kad Brian mylėjo savo uniformą, ir kad jis būtų norėjęs būti palaidotas su visomis kariškomis iškilmėmis. Pagal Brian priešmirtinius norus, motina, kuri yra išsiskyrusi su savo vyru Ronald, buvo paskirta jo testamentu vykdytoja, laidotuvių ceremonijų atžvilgiu galėjo tarti lemiamą žodį.

Netoli Genoa miestelio esančiame didesniame Rockford, IL, mieste gyvenanti motina spaudai pareiškė: “Aš noriu atšvęsti mano sūnaus gyve-

*Liūdžiu tavęs dėl žemėje prarasto laiko,
Ir užmirštu viską perkeičiantį tavo prisikėlimą.
Ir nebematau,
Kur esi,
Dabar palaiminta ir pilna malonės,
Kartu su Šventąja Dvasia*

Albert Cižauskas

Palydėję savo brangią sesę

A. † A. skautininę ALBINĄ BAKŪNIENĘ

Anapus Saulės, reiškiame seserišką užuojautą jos vyrui p. VYTUI BAKŪNUI, sūnui JURGIUI ir dukrai IRENAI, jų šeimoms ir artimiesiems. Sesės ALBINOS gaudžiai liūdėdamos, mes džiaugiamės galėję Ją pažinti ir tiek metų drauge keliauti.

Clevelando vyr. skaučių Židinys

šautuvų salve. Iškilmingai praskrido ir Brian dalinio sraigtasparnis, o kariškis muzikantas škotišku dūdmaišiu nostalgiskai pagrojo tradicinę kariuomenės giesmę “The Caissons Go Rolling Along”. Apeigose, nors irgi nusistatęs prieš karą Irake, dalyvavo ir jaunesnysis 33 metų brolis Marcus, buvęs marinas, dalyvavęs kovose pirmajame Irako kare 1991 metais.

Brian tėvas Ronald, kuris su savo tėvais Lietuvą paliko būdamas vos 4 metų berniukas, po keliolikos metų imigravo į Ameriką. Jis norėjo dalyvauti Korėjos kare, bet buvo dar per jaunas. Suaugęs jis tarnavo JAV kariuomenėje parašiutininkų dalinyje, o po to, išėjęs į atsargą, prisijungė prie Illinois Tautinės gvardijos, to pačio dalinio, kuriame tarnavo ir jo jauniausias sūnus, Brian. Tėvas ir sūnus kartu tarnavo apsaugos daliniuose ir 1996 metų olimpiadoje Atlantoje.

Kaip tikras patriotas ir kariškis, Brian tėvas taip aiškina savo filosofiją: “Aš labai vertinu šį kraštą. Amerika mus imigrantus priėmė, ir mes jai esame už tai skolingi. Nors jis pripažįsta, kad Amerika gal

per skubiai, ir be JT pritarimo, įsivėlė į šį Irako karą, iš ten atsisitraukti būtų neprotinga. “Jei taip įvyktų”, - sako jis, - “Irake prasidėtų tikras pragaras. Sunitai, šiitai ir kurdai susipjautų, ir net pats Saddam Hussein išropotų iš savo slapto urvo”. “Mano sūnus žuvo kaip didvyris tarnaudamas savo kraštui”, - sakė Ronald Slavėnas, - “nors jis savęs didvyriu niekad nelai-kė”, o jo brolis Eric dar pridėjo: “Mes einame kartu su prezidentu Bush. Brian žuvo tik nuo vieno irakiečio teroristo, kuris paleido SA-7 raketą į jo valdomą sraigtasparnį... Nelaimė yra tik ta, kad Brian buvo ne vietoje, ir ne laiku.”

Tikra taika negrįžo į šią nelaimingą šeimą nei per laidotuves. Tik ką į duobę įleidus Brian karstą, jo motina ten pat vėl karčiai užsipuolė prezidentą Bush dėl jo vedamo “neteisėto” karo. “Aš norėčiau, kad George Bush paskirtų ir už mano galvą kainą, ir kad jis pasauliui parodytų ir mano sulaužytą kūną, taip kaip jis pasiuntė man mano sūnaus sutriuškintą kūną”, - drebančiu balsu ji kalbėjo toliau, - “Mano sūnus nebuvo kareivis. Jis buvo mano sūnus. George Bush jį užmušė”.

Patiksliname, kad lapkričio 18 d. laidoje po nuotrauka 10 puslapyje vietoj Algimanto Pautieniaus pavardės turėjo būti įrašyta adv. Paul Chalko.

Trilapė lelija. Žydi pavasarį drėgname šile. G. Juškėno nuotr.

Fotomenininko Algimanto Kezio nuotraukų parodoj, kuri vyko Clevelande lapkričio 1 ir 2 d. Iš kairės: Violeta Leger, Rita Balytė ir Algimantas Kezys. Leono Balio nuotr.

LIETUVOS LAIVŲ GAMYKLOS SUDOMINO JAV NAFTOS KOMPANIJAS

Š.m. lapkričio mėn. 17-18 d. Houston, Texas, lankęsis LR ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas bei Lietuvos verslininkai pristatė Klaipėdos uosto bei Vakarų laivų gamyklos pajėgumus ir galimybes vykdančioms bedrus projektus su JAV užsakovais.

Ambasadorius V.Ušackas bei Klaipėdoje įsikūrusios Vakarų laivų gamyklos mašinų ir metalo konstrukcijų gamybos direktorius Tomas Tarasevičius ir laivų statybos departamento pardavimų direktorius Andrej Dutov susitikimuose Houstone su JAV naftos gavy-

bos kompanijų atstovais aptarė Vakarų laivų gamyklos pajėgumus statant ar remontuojant naftos gavybos jūroje platformas, laivų statybos, metalo konstrukcijų gamybos galimybes.

Savaitę vyksiančiuose susitikimuose Lietuvos delegacija

susitiks su 12 JAV ir tarptautinių naftos ir inžinierijos įmonių - Shell, ABB, Exmar, Transocean, Sofec, Noble Drilling, Atwood Oceanic, GlobalSantaFe ir kt. - atstovais. Kaip sakė amb. V. Ušackas, Vakarų laivų gamyklos kompanijos pajėgumai sudomino JAV kompanijas.

Susitikimą su JAV naftos ir inžinierijos kompanijų atstovais organizavo prie ambasados įkurtos Amerikos lietuvių ekonominės plėtros patarėjų tarybos narys, verslininkas Victor Grinius.

Vakare Houstone gyvenantis verslininkas William Altman kartu su žmona Danguole Špakevičius-Altman Lietuvos delegacijai surengė priėmimą, kuriame dalyvavo vietinė lietuvių bendruomenė.

Vakarų laivų remonto gamykla įsikūrusi Klaipėdoje, kur dirba 1,460 specialistai. Įmonė specializuojasi laivų statyboje ir remonte, metalo konstrukcijų gamyboje ir kt.

*Kęstutis Vaškelevičius,
LR ambasada JAV*

DIRVAI AUKOJO

Balzeko muziejus,
Chicago, IL 100
J.Liauba, Cincinnati, OH 100
L.Beržinskas, Juno Beach, FL 20
A.Zaparackas W.Bloomfld MI 20
V.Staškus, St. Pete B. FL 15
J.Daniliauskas, Gulfport, FL .. 10
P.Razgaitis, Seven Hills, OH . 10
L.Venckus, Fennville, MI 10
Ž.Vaitkus, Seven Hills, OH ... 10
A.Rukšėnas, Cleveland, OH .. 10
D.Liepas, Ft. Collins, CO 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

DOVANA IŠ DIRVOS LOTERIJOS LAIMINGOSIOS

Ačiū už čekį. Sunku buvo įtikėti, nes niekada gyvenime nesu bent ką laimėjęs.

Siunčiu *Dirvai* 100 dol. auką ir linkiu visiems sėkmės spaudos darbe.

*Su pagarba,
Janina Liaubienė*

davė P.Linkevičienės žodžius, jog ji jaučianti, kad galas gali būti liūdnam, o už tai reikės “daug daug saldinių”. Po tokių pokalbių Biržų rajono apylinkės teismas nutarė V. Karalių paleisti. V. Karalius vėl buvo sulaikytas šių metų sausį.

V.Karalius anksčiau yra dirbęs kelių policijos inspektoriumi bei ekonominės policijos pareigūnu ir garsėjo pavydėtinais turtais. Dabar jis - vidaus reikalų sistemos pensininkas.

Eltos inf.

LIETUVOJE

ATLEISTIEJI TEISĖJAI MATO SKIRTINGUS REABILITAVIMOSI BŪDUS

Dėl galimos paramos kontrabandininkams iš pareigų atleisti trijų teismų vadovai pasirinko skirtingą gynybos taktiką ir skirtingomis priemonėmis sieks, kad netektų galios jų karjerą nutraukęs prezidento Rolando Pakso dekretas.

Vilniaus apygardos teismo parengiamajame posėdyje buvęs Lazdijų rajono apylinkės teismo pirm. Arvydas Gudas pareiškė nušalinęs visą teisėjų kolegiją, - jo manymu, prezidento skiriami ir atleidžiami teisėjai negali būti nešališki nagrinėdami skundą, kuriame ginčijamas prezidento dekretas.

Buvęs Panevėžio miesto apylinkės teismo pirm. Darius Japertas prašė sustabdyti jo civilinio ieškinio nagrinėjimą tol, kol bus priimtas nuosprendis šiuo metu Generalinės prokuratūros nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje, kurioje trims teisėjams pareikšti įtariamai dėl talkinimo kontrabandininkams. Jo teigimu, tik tos bylos baigtis parodys, ar iš tiesų buvo poelgių, už kuriuos verta atleisti iš teisėjo pareigų.

Buvusi Biržų rajono apylinkės teismo pirm. Palmira Linkevičienė į teismo posėdį neatvyko žinodama, kad negalės dalyvauti po operacijos besigydantis jos advokatas Kęstutis Čilinskas. P. Linkevičienė vienintelė iš trijų teismų vadovų siekia ne tik įrodyti buvusi atleista nepagrįstai, bet ir sugrįžti į prarastą darbą. Dėl ginčijamo prezidento dekreto ji prašo kreiptis į Konstitucinį Teismą ir, jeigu šis teismas

nutartų, kad dekretas prieštarauja Konstitucijai ir įstatymams, - grąžinti į buvusias teismo pirmininkės pareigas.

Visi šie teisėjai liepos 22 d. prezidento dekretu iš pareigų buvo atleisti už poelgius, žeminančius teisėjo vardą.

Atleistųjų teisėjų skundams nagrinėti buvo paskirta ta pati teisėjų kolegija: Danutė Gasiūnienė, Romualda Janovičienė bei Alvydas Poškus.

A. Gudui pareiškus nušalinimą, neaišku, kaip toliau klostytis jo skundo likimas. Klausimą dėl visos kolegijos nušalinimo gali išspręsti tik Civilinių bylų skyriaus pirmininkas arba viso teismo pirmininkas, tad posėdis dėl A. Gudo skundo buvo nutrauktas paskelbiant pertrauką.

Žurnalistams A. Gudas teigė neturįs recepto, kaip spręsti šią teisinę koliziją. “Tai ne mano kompetencija. Tai įstatymų leidybos problema, ją turi išspręsti tie, kam priklauso, nes tai, matyt, bus svarbu ir ateičiai”, - sakė A. Gudas. Į klausimą, ar dėl įvardintos kolizijos Lietuvoje apskritai kas nors gali nagrinėti Prezidento atleistų teisėjų bylas, A. Gudas atsakė, kad yra Aukščiausiojo Teismo teisėjus skiria ne Prezidentas, bet Seimas. Savo gynybai A. Gudas pasirinko garsius advokatus - Zigimą Pečiulį ir Adomą Liutvinską.

Tuo tarpu Darius Japertas, nors į teismą kreipėsi dar vasarą, tik lapkričio 17 d. sugebėjo susitarti su advokatu Artūru Šakevičiumi, kuris į posėdį ne-

atvyko dėl kitos bylos. Stovint prieš teisėjų kolegiją, D. Japertui sunkiai sekėsi atsakinėti net į paprastus klausimus, todėl teismas juos kartodavo įvairiai performuluotus. D. Japerto aiškinimu, jis atleistas neteisėtai todėl, kad prezidentas negali spręsti teisėjų drausminės atsakomybės klausimų. Jis sutinka, kad, su kolega kalbėdamas apie kontrabandininkų bylą, jis pažeidė etikos taisykles, tačiau šio pažeidimo sakė nelaikęs tokiu dideliu, už kurį galima atleisti iš pareigų. Buvęs teisėjas įpareigotas apsispręsti, ar tikslins savo ieškinio reikalavimus.

Baudžiamosios bylos duomenimis, P. Linkevičienė, A. Gudas ir D. Japertas buvo korupciniais ryšiais susiję su garsia, Viliaus Karaliaus vadovaujama, kontrabandininkų grupuote. Manoma, kad teismų pir-

mininkai tardavosi su jiems pavaldžiais teisėjais, kad šie atmestų prokuratūros prašymus suimti įtariamus grupuotės narius. Kaip įtariama, įtaką teisėjo A. Gudo sprendimams darė jo dukters Kristinos Gudaitės draugas V. Karalius. Spalio 16 d. Lukiškių tardymo izoliatoriuje-kalėjime įregistruota 40-mečio V. Karaliaus ir 24 metų K. Gudaitės santuoka.

Tyrimo duomenimis, praėjusių metų lapkričio 29 d. pareigūnams V.Karalių sulaikius, A.Gudas iš karto ėmėsi aktyviai siekti savo dukters draugo išlaisvinimo. Jis telefonu skambino Panevėžio apylinkės teismo pirm. D.Japertui ir prašė išspręsti V.Karaliaus problemą. D. Japertas pažadėjo padėti per Biržų rajono apylinkės teismo pirmininkę P. Linkevičienę. Po to D.Japertas pašnekovui per-

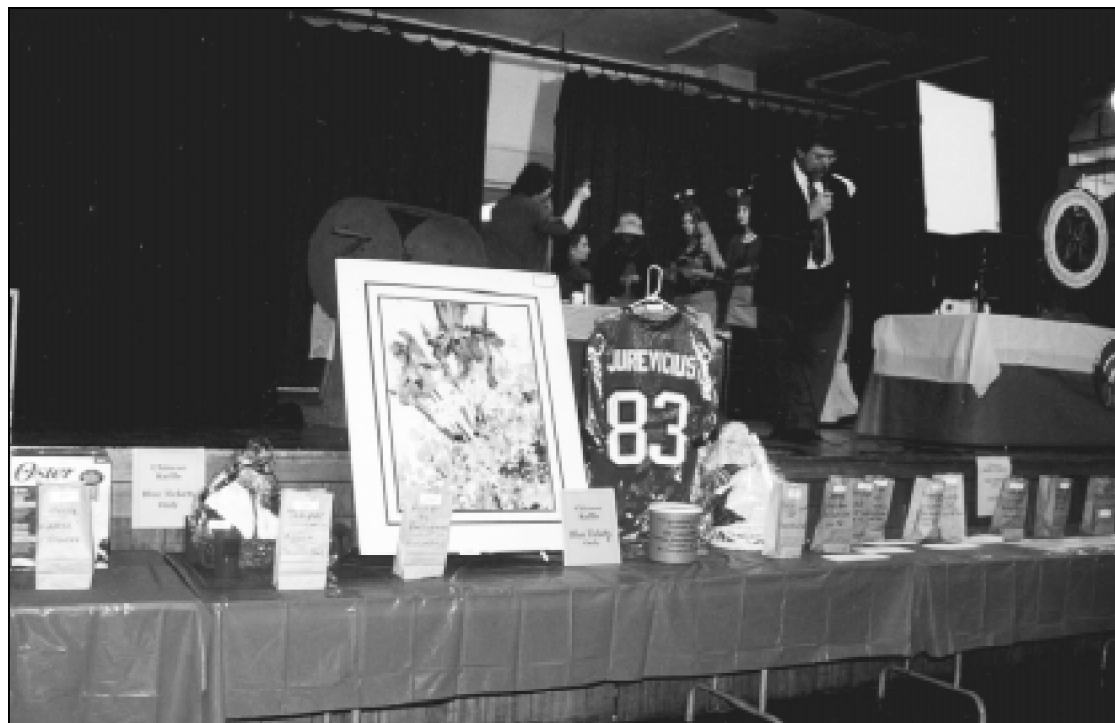
“Tai ne Jonuko ir Gretutės krosnis”, - “Breadsmith” kepyklos savininkas Ginius Mačys aiškina Arui Klimui apie krosnį, kurioje vienu sykiu kepama 200 kepalukų duonos. Ed Klimo nuotr.

Jurginės Rudens šventės vaišintojos laukė svečių.

107 POROS BATU NUO A. BRAZAUSKO

Algirdo Brazausko fondas vargstantiems Kelmės rajono Užvenčio vaikams padovanojo 107 poras žieminių batų. Užvenčio bendruomenės pirmininkė Erika Drungilienė prieš kurį laiką kreipėsi į Ministrą pirmininką, prašydama padėti nupirkti seniūnijos bendruomenės vaikams žieminius batus. Vienas pagrindinių Užvenčio seniūnijos rūpesčių prieš artėjančią žiemą - aprūpinti vargingų šeimų vaikus avalyne, nes, neturėdami tinkamų batų, ne visi vaikai gali žiemą eiti į mokyklą. Avalynė už 8,68 tūkst. litų nupirkta iš lietuviškos avalynės gamintojos - UAB "Apavikta". Ministro pirmininko žmona Kristina Brazauskienė perdavė avalynę Užvenčio bendruomenės vaikams.

Kiniečių loterijos stalas su dail. R. Laniausko paveikslu ir futbolininko Jurevičiaus sportiniais marškiniais Jurginės Rudens šventėje. G. Juškėno nuotraukos

IVAIRENYBÈS

NEMAŽĖJA PASIUTLIGĖS ŽIDINIŲ

Alytaus apskrities maisto ir veterinarijos tarnyba šiemet užregistravo bene didžiausią pasiutligės židinių skaičių Lietuvos regionuose - ja sirgo 147 laukiniai žvėrys ir naminiai gyvuliai. Pernai Alytaus apskrityje pasiutligės židinių buvo užfiksuota šiek tiek mažiau.

Pasak Alytaus apskrities VT, tokia padėtis susidarė dėl to, kad jau antri metai šios pavojingos ligos profilaktikai - žvėrims skirtų vakcinų išigijimui - valstybė visiškai neskiria lėšų. Todėl iki tol penkerius metus vis mažėjusių pasiutligės susirgimų staigiai padaugėjo. Šiame Dzūkijos regione iš pasiutligę sirgusių gyvūnų apie du trečdalius yra laukiniai žvėrys, daugiausiai - lapės ir usūriniai šunys. Likusiąją dalį sudarė naminiai gyvuliai. Alytaus regione aktyviau su pasiutlige pradėjo kovoti me-

džiotojai. Šiomet jie sunaikino lapių ir usūrinių šunų daugiau nei įprasta, tačiau pasiutligė pernelyg dar gausioje žvėrių populiacijoje plinta sparčiau.

Veterinarijos tarnybos specialistai priekaištauja tiems pamiškėse gyvenantiems ūkininkams, kurie neskuba vakcinuoti savo laikomų gyvulių. Dėl to vėliau dažnai tenka patirti nemažų nuostolių, be to, kyla grėsmė ir aplinkinių gyventojų sveikatai.

ARCHEOLOGAI APTIKO SENUOSIUS TELŠIUS

Kultūros paveldo centro archeologai, bendradarbiaudami su Telšių miesto savivaldybe, į vakarus nuo miesto teritorijos ir apie 4 km nuo centro, Džiuginėnuose, aptiko iki šiol nežinomą senovės gyvenvietę. Archeologai spėja, kad šioje vietoje buvo įsikūrę Telšių apylinkių senieji gyventojai.

Tyrinėjant kalvą, kurioje įkurtos Telšių miesto kapinės, buvo fiksuotas iki pusės metro storio kultūrinis sluoksnis su lipdytomis ir žiestomis ornamentuotomis puodų šukėmis, molio ir tinko gabalais, balų rūdos gargažėmis, žvėrių ar gyvulių kaulais. Rastas itin retas žalvarinis papuošalas - pakabutis. Radiniai datuojami IX-XIII a.

Tik už 300 metrų į šiaurės rytus nuo Telšių yra I tūkstantmečio Džiuginėnų piliakalnis, vadinamas Džiugo kalnu, su gyvenviete, tiek pat į rytus - Siraičių XI-XIII a. kapinynas. Į rytus nuo šio piliakalnio dau-

giau kaip prieš šimtą metų buvo rastas XI-XII a. dirbinių lobis. Istorikų teigimu, daugelis ankstyvųjų Lietuvos miestų kūrėsi kiek atokiau nuo archeologinių vietų kompleksų, prie svarbių kelių, patogesnėje gamtinėje aplinkoje.

NAUJAME LEIDINYJE - ISTORINIŲ MIESTŲ RAIDA

Kultūros paveldo centro leidykla "Savastis" išleido leidinį "Istoriniai miestai: sena ir šiuolaikiška".

Šis istoriniams Lietuvos miestams ir miesteliams skirtas įvairių autorių straipsnių rinkinys ypač reikalingas tiems skaitytojams, kurie domisi Lietuvos miestų atsiradimo ir plėtros istorija. Leidinyje kalbama apie senųjų Lietuvos miestų raidą XIII-XVI amžiais, bendras jų atsiradimo priežastis, Lietuvos miestų formavimosi etapus.

2003-iaisiais daugelis mūsų miestų ir miestelių minėjo savo įkūrimo sukaktis, šventė garbingus ir kuklesnius jubiliejus, norėdami pasididžiuoti esą tokie pat seni kaip ir pati Lietuvos valstybė - sulaukę garbingų 750 metų, kiti - dar senesni.

Nemažai dēmesio leidinyje skiriama istoriniam miestam, susiformavusiems Nemuno žemupyje: Smalininkams, Viešvilei, Pagėgiam, Šilutei, Rusnei ir kt., išryškinamas jų savitumas, trapi, tik šiam nedideliame Klaipėdos kraštui būdinga būtis.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandose.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

**SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS I TAUPA**

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienj 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SASKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)